

V soboto, 12. junija, v novi soseski Šalek II

Odkritje spomenika Edvardu Kardelju

V soboto, 12. junija bodo delovni ljudje in občani Šaleške doline z odkritjem spomenika Edvardu Kardelju v novi stanovanjski soseski Šalek II v Titovem Velenju trajno obeležili spomin na velikega revolucionarja in misleca Edvarda Kardelja ter na njegovo ustvarjalno delo. Spomenik, visok okrog 3 metre, je izdelal akademski kipar Stojan Batič.

Slavje ob odkritju spomenika Edvardu Kardelju združujejo v občini Velenje s sklepnimi pripravami na 12. kongres Zveze komunistov

Jugoslavije. 11. junija ob 19. uri bodo v prostorih knjižnice kulturnega centra Ivan Napolnik v Titovem Velenju odprli razstavo »TITO — MISEL, BESEDA IN DELO«, posvečeno 90. letnici rojstva tovariša Tita in 12. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, ki sta jo pripravila Arhiv Jugoslavije in Vojno-zgodovinski arhiv Beograd.

Na Kardeljevem trgu v novi stanovanjski soseski Šalek II pa se bo začelo slavje v soboto, 12. junija ob 11. uri. Predsednik velenjske Ob-

činske skupščine, Janez Baslebo najprej spregovoril o odločitvi delovnih ljudi in občanov Šaleške doline za trajno obeležitev spomina na tovariša Edvarda Kardelja.

Po simboličnem odkritju spomenika pa bo spregovoril dr. Ciril Ribičič, predsednik družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Priložnostni kulturni program bodo izvedli mešana pevska zbor Gorenje in Svoboda Šoštanj, Rudarska godba, Šaleška folklorna skupina Koleda in recitatorja.

Titovo Velenje — razstava

Tito — misel, beseda in delo

V razstavnih prostorih Kulturnega centra »Ivan Napolnik« Velenje (knjižnica) in v avli doma kulture v Titovem Velenju, bodo v petek, 11. junija ob 19. uri odprli zanimivo potujočo razstavo TITO — MISEL, BESEDA IN DELO. Ob odprtju bo kratek kulturni program v katerem bo sodeloval tudi Rudarski oktet.

Razstavo je pripravil Pokrajinski arhiv Maribor v sodelovanju z dokumentacijo skupščine SFRJ, arhivom CK ZKJ ter zveznima sekretariatom za zunanje in notranje zadeve.

Razstava bo odprta do 24. junija 1982, vsak dan od 9. do 18. ure.

Deset poglavij razstave »Tito — misel, beseda in delo« je poskus skromne oddolžitve revolucionarju, ki je sedem

desetletij neutrudno izgoreval v revolucionarnem delavskem gibanju, koval in kalil vrste jugoslovanskih komunistov, voditelju, po katerem je ljudstvo imenovalo svojo domovino, legendi, ki jo je poznal ves svet, človeku, ki je postal simbol miru in sodelovanja, legendarnemu junaku, ki se je že pred vojno v najtežjih razmerah ilegalnega partijskega delovanja bojeval za srečo ponižanih in zatiranih in je prežet z lastnimi revolucionarnimi izkušnjami kot partizanski komandant povedel jugoslovanske narode in narodnosti v junaški narodno-osvobodilni boj, državniku, katerega modrost so cenili in spoštovali celo nasprotniki.

Tito je obnovil jugoslovansko partijo in jo usposobil za revolucijo, zasnoval je narod-

noosvobodilni boj in skozenj zmagovito popeljal naše narode in narodnosti. Ne Kozara, niti Neretva in Sutjeska, še manj Drvar in drugi mejniki usodnih preizkušenj v najtežjih dneh naše zgodovine niso strli njegove trdne vere v revolucionarno moč ljudskih množic. Tudi ob hudih preizkušnjah v prvih letih povojne socialistične izgradnje je Titova pronicljiva misel in jeklena volja, ko se je možato uprl navidez neubranljivemu informbirojevskemu diktatu, bila tista, ki je ubranila s krvjo plačane pridobitve socialistične revolucije. Šel je po lastni poti, ki je kmalu pripeljala samoupravni socializem, sistem, ki mu po humanosti in vrednotenju človeka kot največjega bogastva družbe ni enakega.

Brigadirski ho-ruk

Spet so se pričele zvezne in republiške delovne akcije. V soboto je iz naše občine na delo v Slovenske gorice odšla brigada Karel

Destovnik-Kajuh. Pred odhodom so obljubili, da bodo zelo prizadevni in da bodo dosegli kar najboljše delovne rezultate.

Delovni ljudje
in občani
občine Velenje!

V soboto,
12. junija 1982
ob 11. uri se
udeležite v kar
največjem številu
slovesnosti ob
odkritju
spomenika
Edvardu Kardelju

Josip Broz-Tito o Kardelju

»Tovariš Kardelj je bil pol stoletja vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha... Z izjemnim darom revolucije je sodeloval v graditvi strategije našega gibanja, zlasti v ustvarjanju naše fronte vseh demokratičnih in rodoljubnih sil... Izredno velika sta bila vloga in prispevek tovariša Kardelja v ustvarjanju družbenoekonomskega in političnega sistema...»

Edvard Kardelj mi je bil najbližji sodelavec tudi v dejavnostih na zunanjepolitičnem področju, v krepitvi neodvisnega položaja naše države v svetu, v graditvi in uresničevanju politike neuvrčenosti... Zato je tudi užival toliko ljubezni in neomejeno spoštovanje... pri vseh narodih in narodnostih naše socialistične skupnosti...»

Emil Rojc, novi sekretar MS ZKS Celje Ustvariti novo zavest

Na volilni seji — bila je pretekli petek v Celju — so za novega sekretarja medobčinskega sveta ZKS Celje izvolili Emila Rojca, ki je bil do nedavnega izvršni sekretar v predsedstvu CK ZK Slovenije. Na seji se je predsednik slovenskih komunistov Andrej Marinc zahvalil dosedanemu sekretarju Janezu Zahrastrniku za dolgoletno prizadevanje, ki je bilo, kot je dejal, v precejšnji meri vtakno v razvoj in uspehe občinskih organizacij zveze komunistov celjskega območja.

V poročilu o dosedanem štiri letnem obdobju in v oceni samoupravnih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih razmer na celjskem območju je Janez Zahrastrnik celovito prikazal stvarno stanje in obenem nakazal smernice pomembne za nadaljnjo dejavnost komunistov.

V oceni je glavno pozornost namenil organiziranju združenega dela. Dejalo je, da so ti uspehi veliki, pot do njih pa ni bila lahka.

K temu je dodal, da so organiziranje tozdr veskoci spremljale tudi negativne tendence, saj je njihovo organiziranje v nekaterih primerih pripeljalo tudi do večje ali manjše ekonomske dezintegracije, ker oblikovanje novih

tozdr ni hkrati spremljala dohodkovno povezovanje. V sedanjih etapi uresničevanja zakona o združenem delu in pri ocenjevanju položaja tozdr in položaja delavca v njej, pa se še vedno srečujemo z dvema odporoma. Z odporom tistih, ki onemogočajo, da bi položaj v njej združenih delavcev postal temeljni družbeni odnos. Druga vrsta za sedanj čas zelo značilnih odporov pa se kaže v dohodkovni zaprtosti, podjetniškem obnašanju nekaterih temeljnih organizacij.

V nadaljevanju je Janez Zahrastrnik poudaril, da so sedanje stranske naloge vseh družbenopolitičnih skupnosti in celotnega območja skrb za tekočo proizvodnjo, izvoz, hitrejši razvoj manj razvitega območja Kozjanskega, pridelavo hrane, usmerjeno izobraževanje, zaposlovanje, nadaljnje dohodkovno povezovanje, napor za strukturne spremembe v gospodarstvu in druge naloge stabilizacijske politike ter prizadevanja za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in krepitev delegatskega oziroma političnega sistema.

Pri tem je pomembna ugotovitev, da je politično razpoloženje delavcev in občanov dobro, kljub zapletenemu gospodarskemu položaju. Sedanja gibanja kažejo,

da bodo te razmere v bodoče še resnejše. Zato se bo treba tudi v prihodnje kar najbolj odločno spopadati z vsemi slabostmi in problemi. Sedanje razmere pa tudi terjajo, da ustvarimo nov položaj, novo zavest o načinu življenja, nov pogled na življenje, ki bo moralo biti takšno, bolj odvisno od materialnih možnosti in delovnih rezultatov. »Sistem socialističnega samoupravljanja nam to omogoča, vddilna idejno-politična vloga zveze komunistov pa to zahteva od nas,« je poudaril.

Andrej Marinc je med drugim dejal, da smo v preteklosti živeli pogosto zelo lagodno, sedaj pa je skrajni čas, da odkrito spregovorimo o konfliktih, ki jih prinašajo družbenoekonomske zakonitosti, ki pa jih ne moremo premagovati z nekimi administrativnimi in etatičnimi ukrepi, ampak samo po samoupravni poti. Bolj kot doslej bo moralo biti v ospredju vprašanje odgovornosti v družbi živijo in delajo. V prihodnje naj bi tudi hitreje menjavali kadre na odgovornih mestih, pa tudi oblikovali posebne skupine, kjer se bo pokazala nespособnost posameznikov. Tudi vzgoja in izobraževanje se bosta morala prav tako prilagoditi vsebini, ki jo zahteva sedanj položaj. Skratka, sedanj položaj terja od vseh nas kar najbolj smotrno organiziranost in dobro pretehtanje vsakega dinarja, preden ga bomo kam vložili, so med drugim poudarili na volilni seji.

Medobčinski svet ZSS Celje

Še preveč učinkovitosti

V petek dopoldne je bila v Gornjem gradu volilna in programska seja medobčinskega sveta zveze sindikatov Celje. Po uvodnih točkah so najprej razglasili nove člane sveta. Ob tem velja nekoliko zlobno pripomniti, da 26-članski svet sestavlja 25 članov in celo ena članica. Na koncu so razrešili staro vodstvo in izvolili novega. Za predsednika je bil izvoljen Rafko Mlakar iz občine Žalec in za sekretarja Martin Frece iz Celja.

V nadaljevanju seje so največ časa namenili razpravi o delu medobčinskega sveta v preteklem obdobju, obravnavi in sprejemu programskih smernic ter oceni skupščini občinskih organizacij zveze sindikatov. Dejstvo je, da je svet v preteklem obdobju svoje delo usmerjal v razreševanje bistvenih vprašanj položaja delavcev v združenem delu in v krepitev samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov. Ti odnosi se ponekod še niso razvili v pravi smeri, ustrezen položaj delavcev pa bi zagotovo pripomnel k hitrejšemu odpravljanju številnih težav in slabosti. Razvoj v veliki meri zavirajo tudi nedorečenosti na področju nagajevanja po delu. Poudarili so, da še vedno preveč velja „načelo“, da ni važno kaj delaš, ampak kje si zaposlen.

Veliko časa so člani medobčinskega sveta namenili tudi stabilizacijskim naporom in vsem težavam, ki se pojavljajo v zvezi z njimi. Sem sodi nespoštovanje dogovorov, izsiljevanje posameznih organizacij združenega dela, devizna politika, pomanjkanje surovin in izgube, ki so seveda najpomembnejši element socialne varnosti delavcev. Poročilo omenja tudi nezadovoljivo stanje na področju usmerjenega izobraževanja kjer je vsekakor še preveč nedorečenosti ter neuskajenosti med kadrovskega potrebami, šolami in interesi učencev. Obsežen splot vprašanj torej, ki so bila tudi podlaga za oblikovanje programskih smernic. Osnovne naloge bodo namreč tudi v prihodnje pospeševanje razvoja samoupravljanja, krepitev položaja delavcev in seveda napor za boljše gospodarjenje.

Razprava je bila zatem usmerjena v obravnavo trenutnih perečih razmer v sindikatih in v družbi sploh. Jasna je bila ugotovitev, da je problemov veliko in jih čez noč ne bo mogoče odpraviti. Prav zato je nujna opredelitev o najpomembnejših nalogah, ki bi imele prednostni položaj. V tem trenutku je predpogoj za razrešitev težav vsekakor zagotovitev normalne proizvodnje, saj je prav od tega

odvisna uspešnost na vseh drugih področjih. Tudi zato, ker (ne)redno poslovanje močno vpliva na socialno varnost delavcev in na njihovo zavest. Dejstvo je tudi, da bodo znova neopredeljene naloge zopet povzročile posploševanje, načelnost in neučinkovitost. Pri tem imajo sindikati veliko vlogo, nalog pa vseeno niso v celoti uredili. Še vedno je bilo preveč „vi-soke“ politike in vse premalo reševanja konkretnih problemov tam, kjer nastajajo.

Veliko pozornosti so namenili tudi vsem ostalim vidikom stabilizacije, ne le gospodarske. Pri tem se razpravljavci seveda niso mogli izogniti slabostim v rednem gospodarjenju, nedorečenim izvoznim prizadevanjem, nedograjnemu nagajevanju po delu, nerazumnemu razraščanju birokracije v združenem delu, samoupravnih interesnih skupnostih in drugod, slabi samoupravi in podobnim problemom.

Vsekakor je bila razprava dovolj konkretna in poglobljena in bi morala dati tudi konkretne rezultate. Potekel je namreč čas začaranega kroga neučinkovitega dogajanja in sprejemanja prav takšnih sklepov. Treba se bo lotiti dela, pa ne le v sindikatih.

J. P.

Društvo ekonomistov Pestra dejavnost

Da bi še poglobili delo, so v društvu ekonomistov ustanovili pet sekcij: za organizacijo in informatiko (predsednik Jože Zagožen), finance in bančništvo (Jože Celik), trženje in notranji trg (Alojz Naglost), trženje in zunanji trg (Harold Karner), plan in analize (Vlado Kotnik), aktiv predavateljev (Franc Zenva), aktiv dopisnikov (Miroslav Zolnir).

Vsi člani društva se morajo aktivno vključiti v vsaj eno od oblik dela. V sekcijah bodo izmenjavali izkušnje, oblikovali pobude v zvezi z aktualno družbeno ekonomsko problematiko OZD, občine, SIS itd. Družbena praksa narekuje sodelovanje strokovnih služb, OZD, IS, SIS s sekcijami društva ekonomistov in obratno, tako na področju načrtovanja, spremljanja poslovnih rezultatov, informatike, zakonodaje, pomembnejših razvojnih programov itd. Aktiv predavateljev bo vzdrževal stike z delavsko univerzo, RSC, in zainteresiranimi delovnimi organizacijami. Dopisniki bodo sodelovali v strokovnem tisku SR Slovenije in v sredstvih obveščanja v občini. Vsi vodje sekcij in aktivov morajo izdelati programe do 10. junija letos.

Pred dopusti sta predvideni za članstvo še dve akciji. Sredi meseca junija bo organiziralo društvo ekonomistov skupaj z občinsko raziskovalno skupnostjo v Titovem Velenju razgovor z E. Pintarjem, vodjem raziskovalnega programa Slovenija 2000, skupno z občinsko raziskovalno skupnostjo in Savinjsko-šaleško gospodarsko zbornico pa bo pripravilo okroglo mizo o poteku raziskovalne naloge Velenje 2000.

Člani društva ekonomistov bodo sodelovali tudi pri reševanju nekaterih konkretnih nalog v občini Velenje. Med drugim pri analizi in predlogu organizacije računovodstva v OZD, študijo o načinu obračuna in pobiranja stanarin itd.

Društvo ekonomistov Titovo Velenje vabi vse ekonomiste v občini, da se vključijo vsaj v eno sekcijo in po svojih strokovnih sposobnostih in interesih čimveč prispevajo k razreševanju aktualnih vprašanj v okolju, kjer delajo in živijo.

M. 2

SIS za varstvo pred požari

Novo vodstvo

Prejšnji petek so se v gasilskem domu v Titovem Velenju na prvi seji zbrali delegati samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Velenje. Najprej so obravnavali poročilo o dosedanem delu skupnosti in obrazložili finančni načrt za letos. Sprejeli so statutarni sklep k statutu skupnosti ter razpravljali o osnutku samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti, ki ga bodo dali v javno razpravo.

Poročilo o dosedanem delu je podal predsednik skupščine, ki je v uvodu namenil nekaj besed organiziranosti skupnosti. Med drugim je povedal, da je bila ustanovna skupščina skupnosti za varstvo pred požarom občine Velenje decembra leta 1976, v nadaljevanju pa je dejal: „Domenili smo se, da bo prispevek za to skupnost znašal 0,05 odstotka od dohodka zavezancev. Ker zbrana denarna sredstva niso zadoščala za potrebe požarne varnosti, smo leta 1979 oblikovali nov sporazum, ki je predvideval 0,30 odstotka. Po sprejetju tega sporazuma smo že v letu 1979 zbrali 11 milijonov dinarjev in v letu 1980 že preko 14 milijonov. Predlani smo zbrali 16 milijonov dinarjev. Od tega bi morali 3 milijone vrniti zavezancem, vendar so ti denar namenili za dograditev gasilskih domov v Sentilju in Bevčah.

Decembra 1980 smo sprejeli tudi srednjeročni razvojni načrt za požarno varnost v občini Velenje. Prav tako je bil izdelan tudi načrt financiranja za delovanje skupnosti v tem srednjeročnem obdobju.

Izvršni svet SO Velenje

Golte v stečaj ali k Merxu

Kaj storiti z našim najbližjim zimsko rekreacijsko turističnim centrom Gölte? O tem so ponovno razpravljali člani izvršnega sveta skupščine občine Velenje preteklo sredo na svoji zadnji seji.

Znano je, da ta center ves čas posluje z izgubo in zato Izletnik Celje kot začetnik investicije, kakor velenjska Rdeča dvorana oziroma sedaj temeljna organizacija Turizem in rekreacija Turistično gostinskega podjetja Paka niso bili sposobni najti ustreznih rešitev.

Rekreacijsko turistični center Golte je preteklo leto končal z izgubo 15,5 milijonov dinarjev, ki je delovna organizacija Paka ni sposobna sama pokriti. Ker tudi dogovarjanje med štirimi občinami Velenjem, Mozirjem, Žalcem in Celjem o financiranju tega centra ne steče, problem pa se prelaga iz zimske sezone v sezono, je izvršni svet menil, da je potrebno to problematiko enkrat za vselej umakniti z dnevnega reda.

Po predlogu delovne organizacije Paka in po sklepu izvršnega sveta sta sedaj možni dve rešitvi. Ali vse štiri zainteresirane občine po dogovoru pokrijejo izgubo in se center poveže z Merxom, ki je najbrž edini sposoben poskrbeti za njegovo ustrežnejšo razvojno pot ali pa nadaljevati sanacijski postopek, poiskati sanatorja, ki ga gotovo ne bo, ter tako prepustiti center stečaju.

Rezervni sklad velenjske občine bo poravnal svoj delež pri odpravi izgube, če bodo do prvega julija to storile tudi ostale tri občine, seveda pa ob tem ostaja odprto tudi vprašanje ali bo Merx resnično pripravljen prevzeti ta rekreacijski center.

S pokritjem izgube iz preteklega leta bi bilo možno

center usposobiti še za to zimsko sezono, v prihodnjih letih pa bo potrebno poravnati še kreditne obveznosti, ki smo si jih ob usposabljanju centra naložili in ki niso majhne.

Člani izvršnega sveta so ob obravnavi tega sanacijskega načrta menili, da ne kaže možnosti uspešnega delovanja in da bi bilo potrebno tržno analizo ugotoviti ali te sploh obstajajo, ali pa bo za center vedno potrebno zagotavljati dodatna sredstva. Ta tržna analiza naj bi bila narejena ob morebitni povezavi centra s celjskim Merxom.

Na seji so spregovorili še o težavah Tovarne usnja Šoštanj, ki je lansko leto zaključil z izgubo. Ta je bila nato solidarnostno pokrita znotraj delovne organizacije IU Vrhnika. Spregovorili so o sanacijskem programu, ki ga bo možno zagotoviti le ob ustreznem številu predelanih kož ter ob bolj urejenih dohodkovnih odnosih v delovni organizaciji. Prav o teh neurejenih dohodkovnih odnosih, ki onemogočajo normalno poslovanje tega tozda Šoštanj, obenem pa ustvarja večji dohodek Industriji usnja Vrhnika, bo potrebno spregovoriti v širšem slovenskem prostoru, saj vsa dosežanja prizadevanja, niso obrodila sadov. Poudarili so, da si mora tozdr Tovarna usnja Šoštanj prizadevati za nadaljnjo krepitev vezi znotraj re-produkcijsko predelovalne verige ter si tako krepi možnosti za uspešnejše poslovanje. Člani izvršnega sveta so obravnavali tudi sanacijska prizadevanja TGO Gorenje ter podprli njihove usmeritve.

Ob koncu seje so spregovorili še o uresničevanju družbene usmeritve pri razporejanju dohodka za osebne dohodke in skupno porabo v preteklem letu in letošnjem tromesečju ter od strokovnih služb zahtevali podrobnejše gradivo.

B. Z.

Amatersko gledališče Velenje Priznanje na jubilejnim srečanju

Na jubilejnim 25. srečanju gledaliških skupin Slovenije v Škofji Loki so sodelovali tudi člani amaterskega gledališča iz Titovega Velenja, ki so predstavili Sekiro, delo Janeza Žmavca, v režiji Bogomila Verasa. Občinstvo je predstavlo sprejelo nadvse dobro.

V soboto pa je bila tudi seja skupščine združenja gledaliških skupin Slovenije. Na njej so odločili, da bodo velenjski gledališčniki s Sekiro zastopali Slovenijo na »Večerih bratstva« v Prizrenu. Predlagali so tudi naj organizatorji Tedna drame v Kranju pa tudi kolektiv Cankarjevega doma iz Ljubljane vključita to delo v redni spored.

Ob tej priložnosti so podelili Bogomiru Verasu za dolgoletno prizadevanje do amaterizma iz Šmartnega ob Paki in Titovega Velenja Linhartovo plaketo, igralca AMG Leon Čizmek in Karli Čretnik pa sta prejela Zlato Linhartovo značko za izjemne dosežke v igrilstvu.

B. M.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja

Samostojni organ družbene skupnosti

Ko govorimo o družbenem pravobranilcu samoupravljanja kot samostojnemu organu družbene skupnosti, moramo poudariti razliko med družbeno in družbeno-politično skupnostjo. Družbeno-politične skupnosti so občine, republike, pokrajini in federacija s svojim celotnim državnim aparatom, družbeno skupnost pa sestavljajo ljudje in družbena lastnina te skupnosti, ne glede na mesto, kje se nahajajo na območju celotnega ozemlja SFRJ.

Naša družbena skupnost je socialistična. Njej naj bi vsak dal toliko, kolikor zna in zmore, družba pa mu vrača glede na to,

koliko ji je dal. Ob tem se srečujemo s primeri, ko si posamezni subjekti želijo in tudi vzamejo več, kot jim pripada glede na vloženo delo v družbeni skupnosti. Prav zaradi tega je naloga družbenega pravobranilca samoupravljanja, da kot samostojni organ te družbene skupnosti ukrepa in začne postopke za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in varstva družbene lastnine. Te postopke začena na pobudo delavcev, občanov, organov delavske kontrole, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij, družbeno-političnih organizacij, organov družbeno-politične skupnosti in na lastno pobudo.

Pri opravljanju svojih nalog, ki izhajajo iz naše socialistične ureditve, se družbeni pravobranilec samoupravljanja mora vselej konfrontirati s posameznimi subjekti, kadar ti pozabljajo na osnovne smotre naše družbene

ureditve in ko si želijo od družbe več, kot so ji glede na svoje sposobnosti in zmoglosti dali.

Moramo tudi povedati, da »družbenega pravobranilca samoupravljanja« v SFRJ nismo uvedli prvi v svetu. Takšno telo imajo Švede že več kot 80 let, pravijo mu »ombudsman«, po naše to pomeni »predstavnik ljudstva«. Po podatkih iz leksikona ima enake pravice kot družbeni pravobranilec samoupravljanja SFRJ, jasno pa je, da pri svojih nalogah izhaja iz svoje družbene ureditve. To institucijo že uvajajo v drugih državah, kot so Norveška, Finska, Danska in Francija.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja mora torej pri svojem delu upoštevati dejstvo, da bo večkrat v sporu s tistimi, ki pozabljajo na socialistično načelo »vsakemu po njegovih sposobnostih, vsakemu po vloženi delu.«

izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o. Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajsdnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa iz-

haja »Naš čas« od 1. marca 1973. Uredništvo: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik) Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tajana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji). Izhaja ob četrkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefoni (063) 850-087, 850-316, 850-317.

Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8 dinarjev, letna naročnina pa 360

dinarjev (za inozemstvo 720 dinarjev).

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korekture, tisk in odprema: CGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informacijo izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Edvard Kardelj — partijski ideolog, državnik, zakonodajalec

Spontano velik v svoji človečnosti

Kardeljevo ime bo ostalo kot datum — je zapisal Miroslav Krleža. V spomin naših ljudi bo trajnejše od kakršnegakoli nagrobnega marmorja. Znal je misliti, zato ni poznal miru, kajti politika je bila zanj trdo, garaško delo in študij. Bil je nesporno eden najpomembnejših snovalcev nove vizije socializma, ki odpira novo stran zgodovine. Toda to niso bile samo vizije, saj je stal na trdnih tleh, z globokim občutkom za realne možnosti se je loteval izvedljivih nalog. Pri tem se je opiral na najsilnejšo moč, ki so se je razredni sovražniki tako zelo bali, to je na ljudske množice, v katerih je videl gibalno revolucijo. Tako je Kardelj svojo revolucionarno osebnost vgradil v temelje in zgodovinsko delo preboda iz stare družbe v novo. S tem je postal osebnost dobe.

»Njegova misel« je zapisal njegov stari soborec, »je našla odgovor na mnoga zapletena vprašanja samoupravljanja. S tem je močno obogatila marksistično misel. Imel je rad življenje, znal se je veseliti vsega, kar je človeško lepo, spoštoval je ljudi. Tako je bil spontano velik v svoji človečnosti...«

Edvard Kardelj je pomagal utirati pot revolucije in z njo temeljiti družbeni preobrazbi v državi, ki je bila med najbolj zaostalimi v Evropi. Pesnik bi dejal, da se je revolucija sklonila nad blato, kjer je človeštvo ležalo dolga stoletja. Šla je po poteh, ki niso bile zasitane na nobenem zemljevidu. Svojo moč je črpala iz množic, o katerih so mnogi sodili, da niso zmogljive ustvarjati zgodovine in da prostovoljno polagajo svojo usodo v roke posamezniki osebnosti in skupin. Nekdajni podložniki so začeli sami ustvarjati zgodovino.

Rodil se je 27. januarja 1910 v delavski družini. Kot devetletni fant je sodeloval v delavskih demonstracijah s celo družino, kar se mu je neizbrisno vtisnilo v spomin. S šestnajstim leti je postal član SKOJ. V tem času je začel sodelovati z Borisom Kidričem, s katerim je kasneje navezaval tesno osebno prijateljstvo, ki se ni nikdar peknilo. O njem je dejal, da je bil izredna osebnost v našem revolucionarnem gibanju, izredno akcijsko in organizacijsko sposoben človek, ki je znal oceniti situacijo, znal misliti o problemih in tudi poiskati realistične rešitve.

Leta 1928 je postal član mestnega komiteja SKOJ za Ljubljano in član KPJ. Naslednje leto so ga kooptirali v pokrajinski komite SKOJ za Slovenijo, kjer je istega leta postal tudi sekretar. V tem času je končal učiteljske v Ljubljani. To pa zanj ni bilo nobeno razpote, kajti v tem času se je že odločil, da se ves posveti enemu samemu poklicu — boju za osvoboditev človeštva. Imel je eno samo dragoceno — življenje, toda če bi ga vprašali, kako živeti, bi odgovoril kot Lenin: »Živi tako, da se ti ne bo treba sramovati, da boš na smrti postelji lahko rekel: vse svoje življenje, vse svoje moči sem poklonil za najlepšo stvar na svetu — za osvoboditev človeštva.«

Decembra istega leta so ga prvič aretirali. V preskovanem zaporu je prebil en mesec. Kmalu so ga ponovno zaprli in odpeljali v zloglasno beograjsko Glavnico. Tam so ga strašno mučili, saj je bil to čas Aleksandrove fašistične diktature, ko je policijsko nasilje redčilo vrste komunistov.

Pripovedujejo, da Kardelj niti trenutka ni pomislil, da ne bo vzdržal. Zapor in batine ga niso plašile. Bil je pripravljen ne eno in drugo, celo ponosel je bil, ko je prvič junaško prešel vsa mučenja. Obsodili so ga na dve leti strogega zaporu, ki ga je osedel v Zabeli pri Požarevcu v Srbiji.

Po prihodu iz zaporu februarja 1932 se, je s Kidričem in drugimi soborci vrgel na delo. Bilo je treba obnovljati partijske organizacije, ki so bile med diktaturo razbite. Prav tako je bilo treba vzpostaviti pokrajinski komite KPJ za Slovenijo. Kardelj in Kidrič sta že tedaj začela usmerjati partijo iz ozkosti v delo med množicami.

V tem času je znani ameriški pisatelj slovenskega porekla Louis Adam obiskal Slovenijo, svojo rodno domovino. V svojem literarnem delu »Orel in korenine« med drugim piše:

»Ko sem bil od leta 1932 do 1933 v Jugoslaviji, sem se seznanil z dvema slovenskima študentoma, ki jima tedaj ni bilo dosti čez dvajset let: z Edvardom Kardeljem in Borisom Kidričem...«

Kardelja opisuje kot slokega krhkega fanta zadržane naravi. »Pred kratkim je prišel iz zaporu. Zaradi revolucionarne dejavnosti proti diktaturi kralja Aleksandra je bil obsojen na dve leti ječe, prej pa so ga pretepli in mučili v glavnem stanu tajne policije...«

S Titom se je prvič seznanil julija 1934 v Ljubljani. Med njima so se hitro spletile vezi medsebojnega zaupanja, kar je bilo v težkih časih ilegalnega boja posebej pomembno. Prej so imeli po Kardeljevem pričevanju slabe izkušnje z nekaterimi instruktory in predstavniki CK, zlasti pa se je pojavljalo nezaupanje do vseh, ki so

prihajali od zunaj. Ker niso poznali konkretnih razmer ali pa niso spoštovali pravil konspirativnosti, je zaradi njih pogosto prihajalo do policijskih odkritij, kar je bilo največkrat usodno za partije.

V tem letu je bila konferenca v Goricanah, ki se je udeležil tudi Tito, ki tedaj še ni nastopal s tem imenom. To je bila prva partijska konferenca po šestojanuarski diktaturi in je predstavljala pomemben dejavnik stabilizacije partijske organizacije. Zelo jasne so bile težnje, da se partija osvobodi sektaškega zapiranja vase in da se po različnih kanalih usmeri med najširše množice. Posebno angažirani so bili komunisti v sindikatih. Tedaj so komunisti začeli sodelovati s skupino »krščanskih kolektivistov«.

Kot zanimivost je treba navesti podatek, da je bila konferenca v rezidenčni škofi Rožmana. V njegovi vrtinariji je delovala namreč partijska celica. Prek nje je vodstvo partije uspešno vzpostavilo zvezo s škofovim bratom, ki je bil opozicijsko razporejen do režima in zato pripravljen odstopiti dvorec za konferenco. Celo gostil je njene udeležence in poskrbel za »svarnost visoke stopnje«.

Konec leta je Kardelj odpotoval v Moskvo. Na poti se je na Dunaju srečal s Titom in napisal zanj analizo stanja revolucije in narodnosvobodilnega gibanja v Sloveniji. V Moskvi je bil najprej študent v leninski šoli, nato pa je predaval na Komunistični univerzi nacionalnih manjšin Zahoda (KUNMZ). V Moskvi je ostal do začetka leta 1937, ko se je čez Pariz vrnil v domovino.

Cepprav razmeroma mlad, je Kardelj v tem času že razkril svoje sposobnosti misleca in publicista. V teh letih je napisal več marksističnih študij, med njimi tudi »Fašizem«, »Nacionalno vprašanje kot znanstveno vprašanje« in druge. Na ugoden odmev je naletela njegova romansirana zgodovina človeka, napisana za otroke — »Potovanje skozi čas«. Tik pred marsejskim atentatom na kralja Aleksandra je napisal:

»Če sedaj ne bomo odstranili veličanske nevarnosti, ki grozi Evropi, potem vidim za vse nas črno prihodnost. Dantejev inferno je bil ljubka idila v primeri s peklom, ki se nam spričo modernih uničevalnih instrumentov obeta. Toda nič ne pomaga o tem filozofirati. Potreba so dejanja.«

O nacionalnem vprašanju je pisal v napredni reviji »Književnost«. V luči znanstvene analize je v imenu KPJ zavrnil ne le klerikalni in malomeščanski idealističen nacionalizem, temveč je posredno izvedel tudi kritiko unitarizma, kajti v desnem krilu KPJ ni bilo malo njegovih zagovornikov.

Kardelja upravičeno štejemo za enega najpomembnejših pobudnikov nastajanja nacionalnih partij in teoretična široke ljudske fronte. Z vsemi močmi je pomagal Titu pri organiziranju nove partije, ki je dihala drugače in ki se je zato lahko začela pripravljati na odpor fašizmu in za novo zavezanost ljudskih množic. Po dogovoru s Titom je organiziral in pripravil ustanovni kongres KPS na Čebinah nad Trbovljami. Napisal je tudi osnutek manifesta, ta enkratni zgodovinski dokument, ki je imel daljnosežne posledice za prihodnost slovenskega naroda. Napisan je bil tako, da je kmalu prerasel iz programa akcije komunistov v programu dejavnosti vseh naprednih sil slovenskega ljudstva.

Leta 1939 je izšla znamenita knjiga, ki je odprla nove poglede na zgodovino in perspektive našega naroda, »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«. Pisal jo je že v ljubljanskih zaporih leta 1938, končal pa leta 1939 pri Mačkovih v Zadobrovi, kjer je nekaj časa ilegalno živel z ženo Pepco.

Brez pretiravanja lahko rečemo, da je ta knjiga usodno vplivala na naš narodnosvobodilni boj in na našo revolucijo. Močno je odmevalo naslednje Speransovo opozorilo, ki ga nič, kdor je ljubil svoj narod, ni mogel in smel preslišati:

»Samo če se bo slovenski narodni boj opiral na te demokratične sile, bo to porok, da Slovenija v velikem boju med silami napredka in reakcije, v boju za resnično ljudsko demokracijo, ne bo ostala — kakor leta 1848 — pokopana pod razvalinami reakcijskega sistema.«

Kardelj je pozival vse napredne sile naroda, da ne smejo več dovoliti, da bi bili orodje reakcije in da bi se kdaj kovala slovenska usoda brez Slovencev in proti njihovi volji.

»Slovenski narodni boj«, je pisal Sperans, kar je bil psevdonim za Kardelja, »bo torej uspešen samo tedaj, če bo ostal zvest idealom napredka, svobode, človečnosti, miru in človeka vrednega življenja, ki jih je človeštvo dvigalo na svoje zastave v svojih najtežjih časih in bojih.«

nimi državami in na svobodne odnose v svetu sploh.

Kardelj je bil v letih 1940 in 1941 povsod tam, kjer sta bili potrebna njegova pronicljiva misel in akcija. To so bili usodni časi za naše narode, ko je šlo za njihov biti ali ne biti. Ni mogoče naštet vseh partijskih konferenc in drugih vsejugoslovanskih in nacionalnih srečanj, ki se jih je udeležil Kardelj v različnih krajih Jugoslavije. Že po teh Kardeljevih številnih potovanjih se je videlo, kako mrzlično se partija pripravlja na bližajočo se usodno preizkušnjo. Tako je sodeloval v pripravah V. konferenca KPJ, ki je bila 19. oktobra 1940 v Dubravi pri Zagrebu in kjer je imel tudi politični referat. Na njej je bil ponovno izvoljen v CK in njegov politburo.

Bombni napad nemških letal je doživel v Beogradu. Takoj zatem je potuje v Zagreb, kjer mora na sejo politburoja, ki sklene, da se vodstvo KPJ preseli v Beograd in da Kardelj s

posebnimi nalogami ostane v Zagrebu. Med tem je bil v Ljubljani ustanovni sestanek Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki »nikdar ni bila«, kot je kasneje dejal, »svojevoli na politična kombinacija posameznikov. Bila je živo življenje, samo, junaška poteza naroda, njegovih osnovnih ljudskih sil, v trenutku, ko se je narod zavedal, da se je nadenj zgrnila uničujoča nevarnost, ko se je zavedal, da se pričinja boj za obstanek...«

Kardelj se je udeležil vseh najpomembnejših sestankov partijskega in vojaškega vodstva, ki je pripravljalo oboroženo vstajo. Septembra hiti tudi v Stolicu, da bi se udeležil vojaškega posvetovanja, vendar pride prepozno. Nato se pridruži vrhovnemu štabu s Titom v Krupnju, od tam pa ga pot zanese v osvobodjene Ulice. Ob trušcu nemških tankov in letal je pomagal postavljati temelje ljudske oblasti. Vedel je, da mora revolucija graditi novo oblast, nov družbenopolitični sistem, ki je na prvem osvobodilnem ozemlju dobil obliko narodnosvobodilnih odborov. »Vsak element oblasti«, je zapisal Edvard Kardelj, »ki ga osvojijo v krvnem boju proti okupatorju in izdajalcem, morajo že danes ljudske množice preizkusiti in ga spoznati kot resnično demokratično in resnično ljudsko oblast...«

Težko je bilo opisati vso pot, ki jo je Kardelj prehodil »skozí dim smodnika in požarov narodnosvobodilnega boja«. Miroslav Krleža je napisal, da se je »z močjo svoje volje iz davnih krvavih bitk proti šestojanuarskemu terorju... in kasneje s puško v roki prebil do svoje zgodovinske vloge partijskega ideologa, državnika in zakonodajalca.« Tako ga lahko štejemo za enega organizatorjev narodnosvobodilne vstaje in zmage socialistične revolucije v Jugoslaviji ter borca za mednarodno priznanje nove Jugoslavije. Sodeloval je v pogovorih s kraljevo vlado Ivana Šubašiča, v Moskvi se je še za časa vojne sestel s Stalinom, potoval je v Bolgarijo, srečal se je z voditeljem italijanskih komunistov Togliattijem in drugimi.

Ze leta 1945 je pisal o sameupravljanju:

»Državni aparat, ki ga gradimo, je po svojih oblikah in demokratičnem značaju temelj ljudskih množic... Treba je zagotoviti demokratizacijo našega državnega aparata v popolnosti — ne demokratizirati, temveč v dejavnosti. Usode ne bodo več kovali okrajni poglavari, temveč demokratična predstavniška telesa ljudstva od spodaj navzgor...«

nim konferencam, posvetovanjem o proizvodnji, pogovorih o konkretnih vprašanjih zaradi organizacije graditve, zaradi pomoči potrebnim, zaradi doseganja produktivnosti.

O demokraciji je pisal, da je njeno bistvo omogočiti, da vsak državljan v različnih oblikah upravlja državo... Nova oblast predstavlja samoupravo novega tipa, toda samoupravljanje ni koncesija države ljudstvu, temveč temelj, na katerem je zgrajena država.

Edvard Kardelj je povezoval socializem in demokracijo od vsega začetka. Demokratične oblike nove družbenopolitične ureditve morajo po njegovem odpirati prostor ustvarjalnega delovanja široki fronti družbenih sil.

Kardelj ni bil samo partijski ideolog in partizanski general, temveč je bil tudi državnik mednarodnega kova, ki je uspešno preskusil svoje sposobnosti pri oblikovanju mednarodne strategije nove Jugoslavije. Bil

je šef Jugoslovanske delegacije na I. zasedanju ZN. Po vrnitvi z mirovne konference v Parizu je dejal:

»Trdne in trajne bodo samo tiste odločitve, s katerimi soglašajo ljudstvo...«

Na pariški mirovni konferenci je zahteval, da se spremeni prevladujoči sistem mednarodnih odnosov, ki ni vreden današnje kulture in civilizacije človeštva. To je sistem, v katerem štejejo majhne narode za »last ali interesno sfero tega ali onega imepriateljstva«. S tem je že tedaj predvidel današnji trdoživ boj za uveljavljanje načel politike nevrščnosti in za novo mednarodno gospodarsko ureditev.

Preveč bi bilo, če bi hoteli naštet vsa njegova pomembna dejanja, vsa teoretična dela, vse govore. Samo njegovo delo pri oblikovanju naših ustav bi obsegalo tako zajetno knjigo, kakršna je izšla kasneje z brionskimi diskusijami pod naslovom »Svobodno združeno delo«. O preobrazbi naše vasi je bilo objavljeno izpod Kardeljevega peresa več kot 2000 strani. Precej neraziskano je njegovo delo pri programu ZKJ. Znano je, da je lastnoročno napisal njegovo sklepno misel, ki se glasi:

»Nič, kar smo ustvarili, ne sme biti za nas tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo in da ne bi odstopilo mesto sistemu, kar je še naprednejše, še svobodnejše in še bolj človeško.«

Program vsebuje celovit revolucionarni pogled na probleme prehodnega obdobja, na stanje v delavskem gibanju in na temeljna vprašanja graditve socializma v naši državi. Praksa je potrdila njegove temeljne trditve.

Kardelj je stal zvesto ob Titu, ko nas je napadel Stalin in nas je hotel pokoriti, spraviti na kolena. O tem obdobju je kasneje pisal:

»Ko se je partija osvobodila frakcijskega in sektaškega oportunizma, je zaplavala s polnimi jadrni na valovih boja za množice, na valovih splošnih družbenih procesov, brez tega ne bi bilo obdobja 1941—1945. To tudi pojasnjuje, zakaj je leta 1948 prišlo do spopada s Stalinom in zakaj je bila tedaj naša partija tako močna, da je vzdržala silovit pritisk na našo državo, na revolucijo.«

Nikarkrvo, še tako genialno vodstvo, še tako popoln birokratski aparat ne more zgraditi socializma, je zapisal Kardelj. Socializem lahko zraste samo iz pobude milijonskih množic, ob pravilni vodilni vlogi proletarske partije.

Pritisk smo vzdržali tudi takrat, ko so nas hoteli izsiljevati reakcionarni

krugi na Zahodu in ko smo odločno rekli, da bomo raje spet jedli travo, kot smo jo med vojno, kakor da bi se morali prodati za pšenico.

Kardelj je obširno pisal o Jugoslaviji kot skupnosti bratskih, enakopravnih narodov. Dejal je, da se današnja Jugoslavija ne razvija in se ne krepi kot hegemonistična superdržava, temveč kot socialistična in samoupravna skupnost enakopravnih narodov. Obravnava federacijo samo kot zvezno administracijo, a ne kot odnos do skupnosti jugoslovanskih narodov, ob enakih pravicah in odgovornosti vsakega izmed njih, pomeni obojati vsakega sebe na položaj province. In nasprotno: biti aktiven dejavnik pri krepi materialne sile socialistične Jugoslavije, v njenem družbenem napredku, v krepitvi njenega mednarodnega ugleda, pomeni hkrati krepi svojo materialno silo, svojo neodvisnost pa tudi neodvisnost vseh jugoslovanskih narodov.

Leta 1966 je Kardelj napisal znano razpravo »Beleške o družbeni kritiki«. Naj iz nje izlučimo samo misel, po kateri kritika ni samo orodje vzgoje, temveč je tudi akcija, rušenje, ustvarjalnost, skratka — prevzemanje družbene odgovornosti. Dober namen sam po sebi še ne zagotavlja napredka, ker so še bolj pomembni rezultati človekove dejavnosti. Vsak napad na birokratizem je nesmiseln, če se omeji samo na obsodbo funkcij in funkcionarjev. Če bi bila vsaka kritika dobra, potrebna in ustvarjalna, bi bilo vsako slikanje umetnost, vsaka izmišljotina znanost in vsako ustvarjanje kiča koristno za družbo.

Posebej velja omeniti Kardeljevo delo »Protislovja družbene lastnine v sodobni socialistični praksi«, ki je izšlo leta 1972. V njem med drugim pravi, da je državna lastnina lahko samo oblika družbenega lastništva v določenih razmerah, oziroma revolucionarno sredstvo v rokah delavskega razreda, ki se je šele polastil oblasti. Toda gospodarsko gledano je ta oblika družbenega lastništva še vedno kakor s popkovino povezana s tistimi kategorijami, ki pripadajo družbenim ureditvam, v katerih je bilo delo v enih, proizvajalna sredstva pa v drugih rokah. Zatorej je bilo treba to obliko družbenega lastništva v socialističnem razvoju prerasti.

To misel povzemam zato, ker je ob enem kritika prenekatere komunistične partije, ki je na oblasti, ali pa se zanjo še poteguje. Oboji gorijo dosti o demokraciji, bodisi ljudski ali evrokomunistični, v resnici pa niso doumeli, da nacionalizacija proizvajalnih sredstev še ni vrh socializma, če je delavec ločen od njih in od pogojev in rezultatov svojega dela.

Ob tem sem se spomnil na kratek pogovor s Kardeljem v odmoru na 8. konferenci ZKS. V spominskem govoru, posvečenem Borsu Kidriču, sem spregovoril tudi o tem, kako smo v Jugoslaviji kmalu po letu 1948: prešli od državne na družbeno lastnino. »Tudi pri nas so bili odpori, bil je potreben oster dialog, preden se je hkrati s samoupravljanje uveljavila tudi družbena lastnina kot pogoj združenemu delu...«

Ob tej prizanesljivi, bolj v šali izrečenih Kardeljevi pripombi sem spoznal, kako temeljit in poglobljen mora biti človek, ko piše o teh rečeh. Kardelju ni bilo vedno lahko in vsak njegov se tako dodelan in na realne možnosti njegove uresničitve oprt koncept ni bil vedno sprejet z odobravanjem, brez odporov in celo metanja polen pod nogo. Toda Kardelj ni nikdar, kadar je šlo za načelne in odločilne stvari, vrgel puško v koruzo, temveč se je trdoživ bojeval za svoja stališča, če je bil prepričan, da so pravila. Pač: včasih je uvidel, da v razporedu sil ni pogojev, da bi prodir s svojim predlogom, zato je čakal priložnosti, ko je lahko v drugačni obliki predlagal v bistvu enako vsebino rešitve, ki je pognala stvari naprej. Predvsem pa si je vedno vztrajno prizadeval, da se spremeni razpored sil, da v njem zmagaog tiste, ki so odpirale nove perspektive, proti onim, ki so capljale na mestu ali pa so vlekle nazaj.

Nisem posebej omenil dveh pomembnih del, ki sta — podobno kot mnoga druga — imeli velik mednarodni odmev: »Socializem in vojna« in »Zgodovinske korenine nevrščnosti«. Ob zadnjih mednarodnih zapletitijah, ob agresiji v Indokini, je marsikdo, ki je pisal o tem, sprva pozabil, da je o protislovjih v odnosih med socialističnimi državami, ki ob zaostrih in nenacelnih stališčih lahko privedejo celo do vojne, pisal Edvard Kardelj že leta 1960. Tedaj je opozoril, da prihodnost socializma ni samo vprašanje reševanja nasprotij med svetom kapitalizma in socializma, temveč je — in bo vse bolj — stvar notranjega razvoja socializma. V gibanju nevrščnih je videl eden bistvenih sestavin družbene preobrazbe človeštva, s tem pa tudi nadaljnega razvoja socializma. To gibanje, je pisal, ni niti utopija niti nekaj tretjega med blokom in tudi ne samo antiteza blokovskemu konceptom. Politika nevrščnosti ni samo najpomembnejši dejavnik mednarodne politike in sodelovanja, temveč tudi oblika progresivne, družbene, razredne, gospodarske, politične in kulturne preobrazbe sodobnega sveta, s tem pa tudi nadaljnega razvoja socializma. Zato

ne more in ne sme biti nikogaršnja politična rezerva, tudi socializma in mednarodnega delavskega gibanja ne.

Ko je ustvarjal dela, ki so podobno kot »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«, mejniki naše revolucije in socialistične graditve, je bil že bolan. Lahko bi rekli, da je tedaj zgodovino že ustvaril in bi lahko mirno preživljal zadnja leta svojega življenja v naravi, ki jo je tako ljubil. Toda to ne bi bil več Kardelj, ki mu je življenje pomenilo boj in ustvarjanje. Če bi bil prenehal delati, bi to pomenilo, da se predaja smrti. Zato je hlastno ustvarjal naprej, hodil je v planine in med sprehodi narekoval v diktafon vse tisto, kar je imel še povedati za preteklost, sedanjost in prihodnost. Tako sta tudi nastali dve temeljni deli: »Smeri razvoja političnega sistema socialistične samoupravljanja« in »Svobodno združeno delo«.

Kaj nam je želel povedati s »Smeri našega razvoja«? Predvsem nam je hotel dati smernice in temelje nadaljnega razvoja in razcveta naše družbene skupnosti. Jasno nam je povedal, da razvoj sistemov ni uresničevanje nekega ideala, temveč je to zgodovinski proces, ki bo dolgo trajal. Ne težimo k temu, da bi zgradili idealno družbo, temveč usmerjamo razvoj sistema v smeri, ki bo razširjala razsežnosti človekove svobode z ožkega področja splošne politike na vsa področja družbenega življenja in vse človeške odnose. To ni samo naš cilj, to je smisel socializma. Pomembno je, da ta cilj uresničujemo in da sproti odstranjujemo ovire, ki se nam postavljajo na pot. To nikakor ni samo protisamoupravna in protisocialistična opozicija, ki niti ni posebno močna, to so predvsem tehnokratokratski odpori v socialistični družbeni strukturi.

Kardelj je v »Smerih« odvrnil dilemo: večstrankarski ali enopartijski sistem? Samoupravljanje zanikuje vsak monopol, tudi strankarski. To je hkrati tudi razmejitve med političnim in samoupravnim pluralizmom. Če hočemo še naprej graditi samoupravljanje, potem ne moremo in ne smemo pristati na kakršnokoli vladovino ozkega kroga ljudi. Politično posredništvo je klasični monopol družbene manjšine. Socializma ne more graditi nikakršen birokratski aparat, niti partija ne, ampak mora biti delo delavskega razreda in najširših ljudskih množic. Zveza komunistov lahko potrjuje svojo vodilno vlogo samo s tem, če usposablja delavski razred in množice za uresničitev takšnega zgodovinskega poslanstva.

Zakaj je Kardelj v »Smerih« tako kritičen do različnih strankarskih sistemov? Prav gotovo ne zato, ker bi jim odrekal vsakršno pozitivno vlogo, temveč zato, ker se pri nas ponekod zelo počasi osvobajamo koncepta in prakse birokratske države. Od tod takšna ostrina v Kardeljevi kritiki politične reprezentativne demokracije v vseh oblikah.

Edvard Kardelj je umrl 10. februarja 1979 ob 14.35 v ljubljanskem kliničnem centru. Smrt je nastopila — kakor je sporočil zdravniški konzil — po 20 urah kome, ki je bila zadnja faza hude petletne bolezni. Zdravniki in sodobna medicina so storili vse, da bi mu podaljšali življenje, toda čez meje nemogočega niso mogli. Tako je prenehal misliti človek, ki nas je oplajal z dragoceni spoznanji in napotki. Veliko tega, kar smo ustvarili, smo dosegli z njegovim ustvarjalnim delom, zahvaljujoč njegovi vztrajnosti v revolucionarnem boju, delu in iskanju. Ali smo dorasli temu, kar je Kardelj pomenil za našo stvar?

Ko sta se Sergej Kraigher in France Popit malo pred smrtjo poslavljala od njega, sta mu zazelela, da bi kmalu ozdravel. Kardelj se je samo nasmehnil in zamahnil z roko, kakor bi hotel reči:

»Nikar me ne tolažita, saj vem, kako je z mano...«

Tako je preminil človek, ki je bil že z devetnajstim leti na čelu SKOJ v Sloveniji, pogosto preganjan, zapiran in mučen, pisec marksističnih študij, neutrudni partijski publicist, eden izmed ustanoviteljev KPS in OF, član prvega in vseh poznejših politbirojev KPJ in ZKJ s tovarišem Titom na čelu, partizan, član vrhovnega štaba NOV in POS, urednik »Borbe« v uškiški republiki, ilegalce v Zagrebu, eden izmed ključnih akterjev AVNOJ in avnojskih sklepov, podpredsednik Nacionalnega komiteja narodne osvoboditve in vseh vlad, v katerih je bil Tito predsednik, minister za zunanje zadeve in diplomat, soustvarjalec naših ustav, predsednik zvezne skupščine Jugoslavije, član najvišjih partijskih in državnih teles do smrti, častni in redni član naših akademij znanosti, univerzitetni profesor, partizanski general, narodni heroj in dvakratni junak socialističnega dela.

Tako nekako se je glasila ena izmed številnih biografij, objavljenih v naših časnikih ob Kardeljevi smrti, kratka, a polna pomembnih podatkov o nadarjenem graditelju, ki je polagal temelje zgradbe, sezidane na načelih socialističnega samoupravljanja.

FRANČ ŠETINC
(Iz knjige »Misel in delo Edvarda Kardelja«)

Sanitarna inšpekcija

Več čistoče v trgovskih lokalih

V preteklem in letošnjem letu je sanitarna inšpekcija skupščine občine Velenje opravila vrsto pregledov v vzgojno varstvenih zavodih ter trgovskih lokalih.

»V trgovskih lokalih smo ugotovili,« je povedala sanitarna inšpektorica Romana Jedonicki, »da je marsikje pohištvena oprema dotrajana ter da blago zaradi pomanjkanja prostora ali premajhne skrbi zaposlenih delavcev pogosto ni postavljeno tako, da bi omogočalo neovirano hojo zaposlenega osebja in kupcev po prodajalni.« Žal to niso edine pomanjkljivosti. Zaradi utesnenosti pomožnih prostorov ponekod ni dovolj možnosti za vzdrževanje snage. Prav pomanjkljiva higiena prostorov in opreme pa je največja pomanjkljivost trgovskih lokalov. Problematična so tudi priročna skladišča, ki ne ustrezajo obsegu prometa in velikosti prodajalnice ter sestavi in količini blaga (trgovine v Gorenju, na Konomem, v Škalah in Sentilju).

V januarju in februarju so za osebe zaposlene v proizvodnji in prometu z živili

pripravili tečaje, na katerih so si ti delavci pridobili osnovno znanje o higieni živil i osebni higieni, tako da inšpektorji

Romana Jedonicki

upajo (seveda pa je takšna tudi želja kupcev), da se bo to področje dela v prihodnje še izboljšalo.

Ob pomanjkljivi higieni opreme in prostorov so imeli inšpektorji največ pripomb na neprebeljene stene, nevarno odrgnjene lesene dele, smetna tla, zaprašene police

in razmetano blago. Velik problem je skladiščenje kruha, saj zanj ni posebnih prostorov in ustreznih polic in zato je najpogosteje spravljen kar v zabojih na tleh. Inšpektorji stalno opozarjajo na neustreznost takšnega skladiščenja očitno pa bo potrebno sprejeti tudi določene ukrepe.

V preteklem letu so opravili še kontrola higienske neoporečnosti živil in iz prometa izločili okoli 200 kosov živil.

V vzgojno varstvenih zavodih pa inšpektorji največjo skrb namenjajo delovanju kuhinj. Še posebno po neprijetnih izkušnjah v drugih krajih naše republike, ko so se malčki zaradi pomanjkljive higiene s prehrano resno okužili. Inšpektorica Romana Jedonicki je dejala za sedaj, da ni bilo večjih pomanjkljivosti in da je skrb za pravilno prehrano otrok zadovoljiva. Izdali so le nekatere ureditvene odločbe za beljenje prostorov, pleskanje lesenih delov ter obnovo poškodovanih talnih in stenskih oblog in izločitev okrušene posode.

Občinska skupnost za cene Velenje

Do konca leta cen ne bodo povišali

Že drugo leto usklajuje cene na podlagi samoupravnih odločitev v občini Velenje Skupnost za cene. Odgovorna je predvsem za cene s komunalno stanovanjskega področja, storitev in obratnih dejavnosti, gostinstva in nekaterih izdelkov. To pa so področja, ki so posebej občutljiva, saj močno vplivajo na stanard občanov.

O delu skupnosti za cene smo se pogovarjali s predsednikom Eriko Veršec in tajnikom te skupnosti Romanom Ledinekom.

»Zaradi zaostrenih pogojev poslovanja in neusklajene dolgoročne politike na področju cen, so bile naše samoupravne odločitve na eni strani omejene, saj bi morali poraste cen uskladiti z resolucijskimi porasti, čeprav so druga področja in panoge, začetane poraste prekoračile,« je povedala Erika Veršec. »Za krajša obdobja pa so bile celo zamrznitve cen in takrat ta sistem vsebinsko seveda ni zaživel. Po drugi strani pa so se pristojnosti skupnosti tako povečale, da je že obstajala nevarnost, da postane nov birokratski vse odločujoči aparat.« Vsaka tudi najmanjša in povsem opravičljiva podražitev mora namreč dobiti soglasje skupnosti. Takšna absolutna kontrola nad cenami pomeni po mnenju predsednice in tajnika skupnosti nezaupnico samoupravnim odločitvam, seveda pa ob tem ugotavljajo tudi, da

skupnost ne more oceniti opravičenosti vsakega zahtevka. Kot primer naj navedemo ceno solate v gostinskih lokalih, ki je lahko v sezoni zelo nizka, izven sezone pa zelo visoka in jo je nujno potrebno prilagajati ceni na trgu.

Največ težav je imela skupnost za cene občine Velenje z usklajevanjem zahtevkov. Vlagatelji skoraj praviloma zahtevajo višje cene kot so bile dogovorjene. Pri tem je odigrala pomembno vlogo strokovna služba skupnosti, ki je vse zahtevke že pred obravnavo na sejah skupnosti uskladila s prejetimi programi.

Največji delež povišanja cen, ki jih ima v pristojnosti občinska skupnost za cene, odpade na komunalno stanovanjsko področje. Tu se srečujejo z zelo velikimi težavami, ker te poraste omejujejo zaradi njihovega velikega vpliva na življenjski standard občanov. S tem pa ostaja odprto vprašanje sredstev za razširjeno reprodukcijo in amortizacijo. Zaradi izredno majhne možnosti porasta cen, namreč teh stroškov pri povišanju ne morejo v celoti upoštevati. Tako pri letošnjem dvigu cen niso upoštevali z zakonom povišane amortizacije. Ta naj bi se sedaj pokrila iz sredstev za razširjeno reprodukcijo.

S težavami se srečujejo tudi pri potrjevanju cen gostincem, saj so porasti tudi na tem področju omejeni, kljub temu, da se na-

bavne cene proizvodov stalno dvigajo. Ob tem ugotavljajo, da so cene gostinskih uslug v velenjski občini med najnižjimi v celjski regiji.

Zaradi številnih težav, s katerimi so se v preteklosti srečevali, se tudi velenjska skupnost za cene vključuje v prizadevanja slovenskega izvršnega sveta, da bi področje cen temeljno sistemsko uredili. Storitve pa bo seveda potrebno tudi vse, da se bo dogovorjena politika tudi izvajala. Zmanjšal naj bi se obseg neposredne kontrole cen, ohranjali pa naj bi jo v mejah, ki bodo krepile ekonomske zakonitosti. To torej pomeni, da bi tam, kjer je ponudba dovolj velika, cene uravnavala konkurenca, tržne zakonitosti itd.

»Naša skupnost je v okviru zakonskih možnosti že sedaj pokušala usmerjati cene po omejenih načelih,« poudarja Erika Veršec. »V prvem letu smo največ preverjali posamezne zahtevke in jih usklajevali z globalnimi usmeritvami. V letošnjem letu pa smo najprej določili podrobnejše usmeritve po dejavnostih, ponekod tudi po vrstah izdelkov, jih uskladili z republiški usmeritvami ter usmeritvami na drugih področjih razvoja v občini in jih potrdili na izvršnem svetu. Tak program nam je omogočil usklajeno in hitro razreševanje vlog, vendar v resolucijsko določenih viših. Program namreč omogoča porast pri posameznem izdelku, če skupina ali dejavnost v celoti ostane v začetnih okvirih. Podana je bila torej možnost, da se posamezni veliki zaostanki v cenah popravijo...«

Pri usklajevanju cen v občini je skupnost za cene imela mnogo premoščeno sodelovanja s sindikati in potrošniškimi sveti, ki dobro poznajo področje osebne porabe. Ti so bili bolj opazovalci kot usmerjevalci politike cen.

Seveda je uspešnost njihovega dela v tem, koliko so uspeli s svojo politiko spodbuditi uspešno poslovanje in držati cene istočasno v okviru resolucijskih usmeritev. Kaj menita o tem Erika Veršec in Roman Ledinec?

»Porasti cen z našega področja so še vedno na zgornji meji začetni z resolucijo. Prav tako ocenjujemo, da proizvajalci zaradi naše politike cen, ne bodo imeli izgub. Seveda pa težko ocenjujemo ali so cene spodbudne ali vsaj sprejemljive ob izredno visokih porastih cen v celotni državi.

Porasti cen so bili najmočnejši v prvi polovici leta, ko so se dvignile cene na komunalno stanovanjskem področju in v začetku drugega polletja, ko se bodo dvignile cene obrtnim in gostinskimi storitvami. Po tem pa do konca letošnjega leta ne bo večjih pomembnejših podražitev, ki jih odobrava občinska skupnost za cene,« sta povedala.

Društvo prijateljev mladine Šmartno ob Paki

Nimajo delovnih prostorov

Prednostna naloga društev prijateljev mladine je skrb za srečno in zdravo otroštvo naših otrok. Zato pokriva dejavnost teh društev vsa tista področja življenja in dela v krajevni skupnosti, kjer se oblikujejo interesi in zagotavljajo pogoji za vsestranski razvoj predšolskih in šolskih otrok.

Šmarško društvo prijateljev mladine ima že dolgoletno tradicijo, saj je najstarejše tovrstno društvo v naši občini. Upravičeno lahko zanj trdimo, da dokaj dobro opravlja svojo dolžnost. Njegova prizadevanja so namenjena predvsem otrokom, ki niso zajeti v vzgojnovarstveni zavod. Delovni program društva prijateljev mladine Šmartno ob Paki smo sprejeli že ob koncu preteklega leta. Vanj smo zapisali

dejavnosti za otroke, redne in občasne, za starše, organizacijske naloge in ostale dejavnosti društva,« nam je povedala predsednica društva Vesna Žerjav.

Tekmovanje za športno značko sodi med najmočnejše redne dejavnosti. Žal to tekmovalje vključuje le otroke vzgojnovarstvenega zavoda. Kupili smo nekaj parov smuč, kotalk, smučarskih čevljev rokavic, in ostale pripomočke. Težave pa nastopijo že pri hranjenju in varovanju vseh pripomočkov, saj nimajo primernih prostorov. Streho nad glavo jim že nekaj let nudi osnovna šola. Vrli člani tega šmarškega društva so v preteklem letu organizirali šolo smučanja, kolesarjenja, kotalkanja ter pripravili trim kolesarjenje. Pri izvedbi izletov v naravo in

kostanjevem pikniku jim priskočijo na pomoč največkrat mladi

Vesna Žerjav

dinci osnovne šole bratov Letonje, pionirska organizacija in taborniki Hudega potoka. Izletov in piknikov se je udeležilo 188 otrok, od tega 125 predšolskih. V delovni program so prizadevali člani društva prijateljev mladine zapisali še plavanje, vendar zaradi slabega vremena te naloge niso mogli uresničiti.

Med občasne dejavnosti sodijo smučanje, in sankanje za predšolske otroke, maskarada, v kateri je lansko leto sodelovalo 130 otrok. »Pomembna naloga društva je tudi sprejem cicibanov v pionirje. Ob tej priložnosti jih društvo obdari. Precej pozornosti smo v preteklem letu namenili počitniškemu delu in enodnevnemu taborjenju. Počitniško delo vodita dve animatorji, ki sta tudi strokovno usposobljeni. Enodnevno taborjenje pa smo pripravili pri starem gradu s taborniki Hudega potoka. Lansko leto je tako taborilo okrog 20 otrok. Ob novem letu pripravimo za vse otroke od 3 leta starosti dalje

kulturni program in jih pogostimo,« je dejala Vesna Žerjav.

Večeri pletenja, ki so iz leta v leto bolj obiskani, so najuspešnejši med organiziranimi dejavnostmi za starše. Na koncu tečaja pletilje pripravijo razstavo svojih izdelkov.

Težava, ki jim niso marljivi člani društva prijateljev mladine kos že nekaj let, so primerni prostori za še bogatejšo razvijanje dejavnosti, namenjene najmlajšim krajanom.

In katere naloge so zapisali v letošnji delovni program? Redne in občasne aktivnosti bodo tudi v tem letu sestavljale večino delovnega načrta. Posebna skrb bo namenjena pridobivanju novih članov in iskanju primernih prostorov za delo društva. Upajo, da se bodo v vsa njegova prizadevanja za srečno in zdravo otroštvo naših najmlajših krajanov množično vključevali vsi krajanji Šmartnega ob Paki in tako pripomogli k še uspešnejšemu delu tega društva.

Ocena delovanja delegatskega sistema v občini Velenje

Delegat – ustvarjalni, povezovalni člen med bazo in skupščino

DELOVANJE SKUPŠČINSKIH TELES

Pri skupščini občine je oblikovanih tudi več komisij, ki pa doslej niso bile dovolj vključene v pripravo posameznih gradiv in odločitev, s katerimi bi delegati morali biti seznanjeni, niti ni bilo delo teh teles povezano z delom zborov občinske skupščine. Nekatere komisije so delovale s skupščinskimi pooblastili, kot komisija za volitve in imenovanja, komisija za pregled samoupravnih splošnih aktov, svet za preventivno in vzgojno v celnem prometu ter komisija za družbeno nadzorstvo, ki pa svojih pooblastil niso verifirale v zborih občinske skupščine. Ta ugotovitev velja še posebej za komisijo za volitve in imenovanja, ki je odgovorna za predlaganje predstavnikov družbenopolitične skupnosti v delavske svete organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena, razpisne komisije organizacij združenega dela in disciplinske komisije.

Ugotovitev, da predstavniki družbenopolitične skupnosti v delavskih svetih posameznih organizacij združenega dela in v disciplinskih komisijah nimajo praktično nobenega organa, kjer bi lahko oblikovali in verificali stališča in usmeritve, ki jih morajo prenašati v te organe, terja takojšnjo spremembo prakse. Predstavniki družbenopolitične skupnosti v razpisnih komisijah se že povezujejo s koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL.

Vse komisije bo treba spodbuditi tudi v večji samoiniciativnosti pri delu, sicer pa bo treba ustvariti tesnejšo vez med komisijami in predstvom občinske skupščine. Izvršni svet in drugi organi, ki pripravljajo gradivo za seje zborov občinske skupščine, pa bi morali poslej tesneje sodelovati s komisijami in jih spodbujati za še aktivnejše delo.

SKUPŠČINE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so v zadnjem mandatnem obdobju premagale nekatere začetne težave, kot npr. prepočasno pošiljanje gradiva, medsebojno usklajevanje sklicov sej skupščin, medsebojno usklajevanje programov, dosežen pa je bil tudi napredek pri sprejemanju dogovorov itd. V zadostni meri pa skupščine samoupravnih interesnih skupnosti še

niso uveljavljene kot osnovne oblike dogovarjanja in sporazumevanja o temeljnih vprašanih človekovega življenja in dela v družbenopolitični skupnosti. Tudi večinsko odločanje na komaj sklepčnih sejah skupščin je poslednica nedoslednega uveljavljanja te osnovne naloge skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

Posebej kaže poudariti, da so skušali posamezniki na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti razjasnjevati povsem strokovne dileme in odnose med izvajalci in strokovnimi službami. Niso pa se skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v zadostni meri uveljavile kot mesto za usklajevanje potreb in interesov delovnih ljudi in občanov in kot mesto za preverjanje uresničevanja samoupravnih dogovorjenih in sprejetih programov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih.

Iz ankete o uveljavljanju delegatskega sistema, ki je bila opravljena v pripravah na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije v občini Velenje leta 1981, izhaja, da so delegate na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti najbolj motili stalni in ponavljajoči se prepriji med člani izvršnih odborov, predstavniki strokovnih služb skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in predstavniki izvajalcev. To je bil sicer dokaj splošen pojav, ki pa je v dokajšnji meri oviral dejansko dogovarjanje in sporazumevanje v samoupravnih interesnih skupnostih.

Izvršni odbori skupščin samoupravnih interesnih skupnosti so odigrali pomembno vlogo v pripravah sej skupščin in pri operativnem razreševanju posameznih vprašanj. Vendar pa so le-ti s poskusi razreševanja najpomembnejših vprašanj nehoti postajali zaviralni dejavnik uveljavljanja delegatskih skupščin. In ker so na sejah izvršnih odborov skoraj redno sodelovali poslovodni organi izvajalskih organizacij združenega dela, posebej velja ta ugotovitev za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje, so postajali izvršni odbori vse bolj organi izvajalcev in organi predhodnega odločanja, skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pa so se tako spreminjale v organe formalnega potrjevanja že sprejetih odločitev.

Z namenom, da bi izboljšali sestavo delegacij krajevnih

skupnosti, je bilo v zborni porabnikov samoupravnih interesnih skupnosti, izvoljenih v krajevnih skupnosti precej izvajalcev (učiteljev, vzgojiteljev, zdravnikov, komunalnih delavcev, gradbenic). Ker pa družbenopolitične organizacije znotraj delegatskega sistema niso bile dovolj aktivne, se je dogajalo, da so bili delegati porabnikov izpostavljeni še dodatnemu »pritisku« izvajalcev. Takšna praksa je v precejšnji meri vplivala na to, da so prevladovali v »dogovarjanju« na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti izvajalski interesi.

Delegatska baza za delegiranje v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti materialnih dejavnosti so bili doslej v glavnem delavski sveti in sveti krajevnih skupnosti. Ker je bilo ugotovljeno, da se samoupravni organi in združenem delu in krajevnih skupnostih pred sejami skupščin samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje v glavnem niso sestajali in da delegati niso bili deležni zadostne pomoči družbenopolitičnih organizacij (podobno kot delegati za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti), je mogoče kaj hitro ugotoviti temeljni vzrok, da se načelo svobodne menjave dela in družbenega dogovarjanja na tem področju uveljavlja vse prepočasi.

Pomanjkanje delegatske pobude ter premajhno samoiniciativnost delegacij in delegatov so marsikje skušali nadomestiti s svojstveno aktivnostjo dobrega dela strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti, katerih predstavniki so na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti nastopali kot samostojni predlagatelji raznih odločitev in interesov, ki pa jih pred tem niso uskladili niti z izvajalci niti z uporabniki. Aktivnost delavcev v strokovnih službah pa je bila istočasno premalo usmerjena v sodelovanje z delegacijami v združenem delu in krajevnih skupnostih, kjer bi morali dobiti pobude za pripravo gradiva in odločitev, delegacijam pa nuditi pomoč pri organiziranju dela delegacij.

V zadnjem letu drugega delegatskega mandatnega obdobja so bili sicer v dobri meri odpravljene omenjene slabosti, vendar stanje še zmeraj ni zadovoljivo.

(Nadaljevanje sledi)

Čeprav jih je malo so v kraju zelo prizadevni

100 let podružnične šole v Zavodnjah

V nedeljo bo nadvse slovesno

Za šolo v Zavodnjah prav gotovo lahko še vedno trdimo, da je kulturno središče kraja. Stoji sredi vasi, zgleda čisto nova, saj so jo pred leti obnovili, obkrožena pa je z visokimi lesnimi plastikami, ki so nastajale v dneh Male Napotnikove kolonije, ki jo že nekaj let organizirajo na šoli. Le redkim pa je gotovo bilo znano, da ta učilna stoji v Zavodnjah že sto let. Ta pomemben jubilej bodo v kraju proslavili čez tri dni. Čim lepše, kot se za toliko let staro učilno zidano tudi spodobijo.

Ko smo te dni prišli jutraj v Zavodnje, so bili učenci že pri pouku. Letos jih ni veliko. Samo štirinajst, nam je povedala učiteljica Vera Svetinova. Lani niso imeli vpisa, letos pa imajo v enem oddelku učence drugega in četrtega razreda. Torej kombiniran pouk. Čeprav učencev ni niti za en dober razred, se zelo

pozna njihova dejavnost v kraju. Tesno sodelujejo s tamkajšnjim kulturnim društvom, z društvom prijateljev mladine, na šoli imajo organiziran podmladek rdečega križa, tudi pionirska organizacija dobro dela. Učenci pod vodstvom njihove tovarišice sodelujejo skorajda na vseh proslavah in drugih prireditvah v kraju, najmanj dvakrat na leto organizirajo zbiranje odpadnega materiala. Zelo se veselijo vsako leto mladim, ki hodijo po poteh Štirinajste divizije. Tudi njim ob postanku v Zavodnjah pripravijo vedno zelo prisrčen kulturni program.

»Resnično, otroci so pridi, delavni, čeprav jih je malo,« jih je pohvalila njihova učiteljica Vera Svetinova. Tudi v nedeljo se bodo predstavili vsem, ki bodo prišli v Zavodnje na proslavo 100-letnice šole. Zelo veseli bodo, če bodo med udeleženci pro-

slave tudi učitelji, in učiteljice, ki so pred leti poučevali na šoli in delavci, ki so opravljali druga potrebna dela na šoli. Prepričani pa so, da bo prišlo tudi veliko nekdanjih učencev.

Proslavo bodo začeli ob 11. uri. Skupaj s kulturnim društvom bodo predstavili kulturni utrip kraja. V programu bodo sodelovali tudi člani Šaleške folklorne skupine Koledar, delavci Kulturnega centra Ivana Napotnika iz Titovega Velenja pa bodo odprli razstavo del tega umetnika, ki je bil doma iz Zavodnj. Tudi učenci in krajani bodo pripravili razstavo. Prikazali bodo lastno ustvarjalnost, goste pa bodo povabili po proslavi tudi na ogled kurirske sobe in majhne galerije, ki so ju uredili u šoli. Da ne bi motili pouka, nismo več spraševali. Prepričani smo, da boste veliko več o tej šoli zvedeli v nedeljo na proslavi. Vabijo vas.

Jubilejni koncert

Plodno 10-letno sodelovanje

V Titovem Velenju, v domu kulture, je bil pretekli petek jubilejni koncert mešanega pevskega zbora gimnazije Theodor Heuss iz partnerskega mesta Esslingen pod vodstvom Klausa Wolfa in deklisnega pevskega zbora velenjske gimnazije, ki ga vodi Danica Pirečnik. S tem skupnim koncertom sta oba zbora in s tem hkrati gimnaziji obeh mest proslavila 10-letnico dosedanjega plodnega sodelovanja. V tem času so vznikla mnoga znanstva in prijateljstva med šolama, dijaki in družinami v Esslingenu in Titovem Velenju. Skupaj s predstavniki šole in zborom je prišel tudi esslinški nadžupan, ki je s prisotnostjo na jubilejnem srečanju izrazil pomen dosedanjih partnerskih stikov. »Pet srečanj v Esslingenu in pet v Titovem Velenju je

obrodilo bogate sadove. Naša zbora družji zavzeto zasledovanje umetniški ciljev in nič manj prizadevanje, da se mladi med sabo spoznajo, izmenjujejo misli, sklepajo nova prijateljstva. Tako gradijo mostove sožitju in prispevajo k miru na svetu.« Te besede je izrekel na začetku koncerta ravnatelj velenjske gimnazije Bojan Glavač, pred tem pa so mladi pevci obeh gimnazij skupaj zapeli Zdravljico. Ob tem za obe gimnaziji pomembnem dogodku je spregovoril tudi ravnatelj gimnazije Theodor Heuss, ki je izrekel željo, da bi se ta koristna izmenjava nadaljevala tudi v prihodnje, in da bi se čez deset let znova srečali na takšnem koncertu. Če bo gospodarski položaj pri vas ali pri nas v prihodnje še težji, bo to osno-

va, da bomo še tesneje sodelovali,« je dejal Oba govornika sta se tudi zahvalila vsem, ki so pripomogli k dosedanjemu zelo tesnemu sodelovanju.

Kratek nagovor ob tem jubilejnem dogodku sta imela tudi Peter Krapež in Emil Hartner (dosedanji in novi predsednik občinske kulturne skupnosti), ki sta predstavnikom gostujoče gimnazije izročila posebno priznanje Kulturne skupnosti Velenje za dosedanje zelo uspešno sodelovanje. K temu naj dodamo, da je tudi občinska kulturna skupnost doslej prizadevno sodelovala pri oglaševanju prijateljskih stikov med obema mestoma oziroma gimnazijami, kulturno izmenjavo med obema mestoma pa je v svoj program financiranja vključila tudi Kulturna skupnost Slovenije.

Nekaj pesmi sta zbora zapela skupaj.

ZKO Velenje — literarni odbor

Izdali že drugo številko Hotenj

Nekako pred štirimi leti so pesniki in pisatelji šaleške doline pri Zvezi kulturnih organizacij občine Velenje ustanovili literarni odbor. V njem dela ali piše 19 literarnih ustvarjalcev.

Pred približno dvema mesecema so ti naši literati izdali drugo številko literarne revije Hotenja. »Ime revije dovolj zgovorno pove, da hočemo nekaj doseči, strmimo za lepšimi in boljšimi kulturnimi snovanji. V prvi številki te revije se je našim bralcem predstavilo pet piscev poezije. V zadnji številki je svoja dela objavilo sedem literarnih ustvarjalcev, v njej pa je že moč prebrati tudi nekaj

proze. V občini Velenje imamo zdaleč največ pesnikov, pisateljev amaterjev in sploh kulturnih ustvarjalcev v republiki. V prvi številki so naši pesniki objavili svoje prispevke na 35 straneh, druga številka Hotenj pa je že

književnih listih ter ju ocenil zelo dobro. Kot pravijo, je zanj velik uspeh že to, da prodrejo s svojimi pesmimi izven občinskih meja. Če pride v roke takšna občinska revija do znanih kulturnih kritikov, je uspeh še toliko večji. Obe reviji Hotenja sta izšli v nakladi 500 izvodov. Prva številka je v celoti posla. V knjigarni, kjer lahko to revijo dobimo, pa je na voljo le še nekaj izvodov druge. Da dela naših literarnih ustvarjalcev niso poprečna, ampak da so dosegla visoko raven, dokazujejo objave v nekaterih slovenskih literarnih revijah, kot so Mentor, Samorastniška beseda, Mlada pota, Katedra, Odsevanja. Vsako leto se eden od pesnikov, pisateljev naše občine udeleži republiškega srečanja literatov in literarne kolonije v Gradišču v Slovenskih Gorah. Takšno srečanje, vendar samo za kulturne ustvarjalce naše občine, so pripravili člani literarnega odbora v aprilu.

Boris Kumer

mного zajetnejša, saj obsega 60 strani,« je povedal predsednik literarnega odbora Boris Kumer.

Seveda je prispevkov še mnogo več kot jih objavijo. Vendar vsi niso »za na list« in objavo. Vse prispele prispevke ocenjuje posebna žirija oziroma uredniški odbor, likovna oprema je v rokah amaterskih slikarjev občine. Kljub zelo varčnemu obnašanju so morali člani literarnega odbora pri zvezi kulturnih organizacij za natis prve številke revije odšteti stari milijon in 500 tisočakov, druga pa jih je veljala dva stara milijona in 300 tisoč dinarjev. Obe številki je ocenjeval France Forstnerič, kulturni kritik in esejist v Delovih

Prosvetno društvo Ljubno

60 let uspešnega dela

Na Ljubnem ob Savinji so pred dnevi proslavili 60-letnico delovanja prosvetnega društva v tem kraju. Ob tej priložnosti so pripravili slovesnost, na kateri so ob pesmih ženskega in moškega pevskega zbora budili spomine na delovanje društva v minulih šestdesetletjih. Na koncu so šestnajstim pevcem in kulturnim delavcem, ki v društvu vztrajajo četrto stoletja in več, podelili bronasta priznanja OF. Posebna priznanja sta bila deležna še Ivan Marovt in Franc Krolnik, ki sta zapela že v zboru Raduha, ustanovljenem leta 1922.

Začetki organiziranega kulturnega delovanja na Ljubnem segajo torej v leto 1922. Na takratni šoli je nastopil službovanje mlad učitelj Milko Rainer, ki je mlade fante kaj hitro navdušil za zborovsko petje. V lepem majskem večeru so se moške in fante zbrali na trgu. Prišli so iz vseh strani, privedla pa jih je skupna ljubezen do slovenske pesmi. Pevski zbor so kmalu tudi uradno ustanovili, poimenovali pa so ga Raduha. Kraljevska vlada jim je potrdila društvena pravila, ki so ohranjena še danes, izdelali pa so tudi spominsko značko in jo prav tako s ponosom hranijo.

Zbor je uspešno deloval vse do leta 1937, ko je Milko Rainer zapustil Ljubno. Leto dni kasneje je njegovo poslanstvo nadaljevala učiteljica Marija Kolar, ki je zbor močno pomladila, lepa pesem pa zaradi tega ni zamrla. Začasno jo je utišala le okupacija. V marcu 1941 so pevci stopili v vrste stare jugoslovanske vojske. Po njenem polumu so se po dobrih 14 dneh pričeli vračati in v teh dneh tudi pesmi ni manjkalo. Toda 12. aprila so Nemci zasedli Ljubno in zamrlo je vse, kar je bilo slovenskega.

Vojna vihra je divjala, gozdovi so oživel, partizani udarili. Na-

rodna in borbeno pesem je borbem vlivala moči in poguma. Ko so partizani avgusta leta 1944 Ljubno osvobodili je zborovodja Cene Malovrh iz Trbovelj zbral domače fante in partizane in zborovsko petje je znova oživel, seveda le do sovražnikovega nasprotnega vdora v Gornjo Savinjsko dolino. Vojna je Ljubnemu vzela mnogo življenj, tudi pevcev. Učiteljica Tončka Metelkova ni imela lahkega dela, ko se je lotila ustanavljanja novega zbora po vojni. Z veliko volje je uspela in pesem je krepila vero v lepše dni.

Zbor je kasneje vodila Marija Merzelova, Ante Tevž pa je ustanovil še ženski pevski zbor. Po nekaj letih je pričelo njuno delova-

nje usihati in nastal je mešani zbor, kasneje pa sta moški zbor vodili še Fanika Jagrova in Lenka Kraljeva. Pred petimi leti je zborovsko petje na Ljubnem dobilo nov zagon. Jože Orešnik je prevzel moške, Lenka Kralj pa je ustanovila ženski zbor in oba danes več kot uspešno vadita in nastopata. Delo prosvetnega društva pa ni omejeno zgolj na petje. Uspešno namreč delujeta tudi dramska in recitatorska sekcija, pa tudi z naraščanjem na Ljubnem nimajo skrbi. Na osnovni šoli namreč že nekaj let pridno deluje šolsko prosvetno društvo, ki s krajevnim društvom lepo sodeluje in mu zagotavlja mlade moči. J. P.

Jezikovno razsodišče (74)

Jezik v reviji Sodobnost

Od prevajalca Toneta Potokarja, ki že pol stoletja posreduje med slovensko in hrvaško književnostjo, smo dobili daljše pismo. Iz njega navajamo:

»Pred dobro uro mi je poštar prinesel marčno Sodobnost. Polistam po njej in začuden obstanem na strani 256. Tretji odstavek se tam začneja takole: »Čakam. Vidim, da je po sredi nekaj nenavadnega.« Ob tem nemarnem »po sredi«, ki se v srbohrvaščini seveda piše skupaj, sem si rekel kakor že tolikokrat: Na Dolenjskem po sredi pride četrtek.

To je le drobec, a v reviji že dalj časa ugotavljam izjemno veliko naglavnih napak, kar zadeva slovenščino. Površno si oglejmo samo prve tri številke lanskega letnika. Navajam strani.

4 »z ničemer zadovoljna«; 46 »iz druge strani«; 162 »Na poti iz Kotora na Cetinje«, vendar 163 »iz Cetinja«; 166 (vrnil se je) »iz ilegalnega sestanka«; 182 »V slovesu očeta je prvi občutila svet zunaj nje« — zakaj ne »v očetovem slovesu«, in prav je seveda »zunaj sebe«; 185 »ki je iz železniške postaje pešačil«; 320 »ki čudita mlade Američane«; 322 »Naj mar mladi rodovi ne vedo o dvesto tisočih ljudeh«; 322 še: Atlantska lista« namesto listina. In takega blaga je v reviji kolikor hočete.

Res bi bil naš zagrebški rojak lahko našel še dosti podobnih napak in slabosti. Hrvatizem »po sredi« bi bil recimo našel še v prevodu članka o Cankarju v lanski 10. številki: »tu ni po sredi samo kulturno dejstvo«. Prav tam bi bil večkrat našel

tudi neslovensko rabo prihodnjika za preteklost, npr.: »Cankar je marksist, ki se bo razkril kot ostroumnejši«, in podobno še večkrat.

Navedene in navedene jezikovne pomanjkljivosti kažejo, da pri reviji, ki ima sicer podpisanega lektorja, skrb za jezikovno podobo besedil ni organizirana tako, kakor bi se spodobilo reviji z dolgoletnim izročilom. Težko je verjeti, da se to ne bi dalo popraviti.

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predlože in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Mladinske delovne akcije

Brigadirji odšli v Slovenske gorice

Matjaž Avberšek

S pesmijo in kolom so se v soboto zjutraj pred Rdečo dvorano v Titovem Velenju poslavljal brigadirji brigad Karel Destovnik-Kajuh, ko so odhajali na mladinsko delovno akcijo Slovenske Gorice. Skupaj štirideset brigadirjev, preizkušenih na lokalnih pa tudi republiških in zveznih delovnih akcijah bo pod vodstvom komandanta brigade Sadifa Omerčiča mesec dni skupno z brigadirji iz Sarajeva, Kranja in Tržiča, ki bodo delali v prvi izmeni te delovne akcije, gradilo vodovod, prepotreben za številne domačije v tem manj razvitem delu naše republike.

V brigadi, ki jo sestavljajo večinoma srednješolci je tudi 12 deklet in nekaj osmošolcev. Ob odhodu so zatrjevali, da so dobro pripravljene, da bodo pridno vihteli krampe in lopate ter dokazali, da so ena najboljših brigad. Prav gotovo bo razveseljivo, če bodo obljubo tudi držali.

Nekateri med njimi so pred odhodom takole pripovedovali:

MATJAŽ AVBERŠEK: je najmlajši v brigadi Karel Destovnik-Kajuh. Dopolnil je šele enajst let.

»Obiskujem šolo v Paki. Letošnje šolsko leto sem zaradi odhoda v brigado že končal. Bil sem odličen. V brigado grem z veseljem, čeprav še nikoli nisem bil tako dolgo odsoten z doma. Brigadirsko življenje se mi zdi zelo zanimivo, prve vtise sem dobil lani, ko sem sodeloval na delovni akciji na Golteh.

Mojca Centa

Upam, da bom delo, ki mi ga bodo zaupali opravil dobro.

MOJCA CENTA: »Končala sem drugi letnik gimnazije. Doslej se še nisem udeležila nobene od večjih delovnih akcij. Bila sem le na lokalnih akcijah. Zelo si želim spoznati življenje v brigadi, predvsem pa želim spoznati veliko novih prijateljev, mladih sotovarištev iz vse Jugoslavije. Dela me ni strah, morda pa me bo malo mučilo domotožje, saj je mesec dni kar dolg.»

MINKA KARIČ: »Zaposlena sem v TGO Gorenje, tozid Stedilniki. Iz našega

Minka Karič

tozda se bo akcije udeležilo 6 brigadirjev. Dobili smo izredni dopust in upam, da ga bomo s pridom izrabili ter pomagali nerazvitim krajem. Bila sem že na štirih večjih delovnih akcijah zato mi brigadirsko življenje ni novo. Upam, da se bomo zadovoljni vračali domov, da se bomo izkazali ter prejeli najvišja priznanja za uspešno opravljeno delo.

NOVALJA MIMINOVIČ: »Delam na rudniku, v jami Preloge. Bil sem že na večji brigadirskih akcijah v domačem kraju, pa na številnih lokalnih akcijah tukaj v Tito-

Novalja Miminovič

vem Velenju. Aktivno sodelujem v stalni brigadi samskih domov, ki je urejala vodovod na velenjski grad, delali pa smo tudi v krajevni skupnosti Škale in Ravne, posadili 88 dreves v spomin na tovariša Tita ob samskem domu itd. Dobro sem pripravljen za delo na akciji, upam pa, da je tako tudi z drugimi in da si bo brigada prav gotovo pridobila eno od priznanj.

Ob koncu dodajmo le še to, da je pokrovitelj brigade Karel Destovnik-Kajuh na akciji v Slovenskih goricah Rudnik lignita Velenje.

Pred odhodom so brigadirji se zapeli in zaplesali

Modna konfekcija Elkroj

Okrepljeno bratstvo s Čajetino

Pobrateni občini Mozirje in Čajetina vse bolj dvigujeta raven medsebojnega sodelovanja. To je že zdavnaj prešlo izmenjavo delegacij ob najrazličnejših priložnostih. Pobratile so se posamezne krajevne skupnosti in osnovne šole, sodelovanje se krepi na športnem področju in pri izmenjavi brigadirjev za mladinske delovne akcije, veliko prijateljskih vezi se je stikalo med prebivalci obeh občin in še bi lahko naštevali. Res je, da hitrejši razvoj stikov na najrazličnejših področjih ovira velika razdalja med pobratenima občinama, res pa je tudi, da ga ne more preprečiti. Uspešni so bili namreč tudi napor za povezovanje gospodarstva. Ned prvimi je na to pot stopila Modna konfekcija Elkroj, ki je navezala stike z organizacijo združenega dela Mladost iz Čajetine. Mladost bo za Elkroj izdelovala hlače iz njegovega proizvodnega programa. Nov način proizvodnje seveda terja veliko mero prilaganja in usposabljanja. Prav zato se je v minulih treh tednih v Elkroju mudila skupina desetih de-

lavk iz Mladosti, prihodnji teden pa pride v Mozirje še ena skupina. Nekaj bežnih vtisov o bivanju v Elkroju in v Gornji Savinjski dolini torej ne bo odveč.

ANKA ANTONIJEVIČ: »Delovna mesta v Mladosti smo zamenjale za učna v Elkroju, delale pa smo tudi na traku. Trudile smo se, da bi se kar najbolj seznanile s povsem drugačnimi delovnimi pogoji in s stroji na katerih bomo v bodoče delale. Videle in spoznale smo povsem nekaj novega, koliko smo se naučile, bo pokazala praksa, sicer pa je v Elkroju

zares vse odlično. Čudovita je seveda tudi Gornja Savinjska dolina in njeni prebivalci. Sem se bom rada vrnila na obisk.»

VERA ŽUNIČ: »Najprej moram poudariti, da sem navdušena nad vsem, kar sem videla in doživela v teh tednih. Ljudje so dobri, pokrajina čudovita in prepičana sem, da bi se z lahkoto živela v tukajšnji način življenja. Škoda je le, da nismo imele dovolj časa, da bi dolino in ljudi spoznale še bolj in navezale več prijateljskih stikov. Sem smo prišle, da bi se čimveč naučile. Trudimo se kolikor moremo. Upam, da bo to dovolj za normalen za-

četek proizvodnje v Čajetini, reči pa moram, da so norme zelo zahtevne.»

NEVENKA STANIČ: »V mozirski občini sem prvič in moram reči, da med našim Zlatiborom in Gornjo Savinjsko dolino ni prevelike razlike. Dolino smo obiskale bolj na hitro, bile pa smo nad vsem navdušene. Prepričana sem, da e bom v te kraje še vrnila. Povsod so nas lepo sprejeli, tudi z delavkami v Elkroju smo se dobro razumele. Navezale smo tudi nekaj prijateljskih stikov, za vse skupaj pa je bilo vendarle premalo časa. Sem smo prišle, da bi se čimveč naučile in upam, da nam je to uspelo.»

Anka Antonijević

Vera Žunič

Nevenka Stanič

HORTIKULTURA
TITOVO VELENJE 82

Vrnimo mestu sloves urejenosti

Leto 1982 je organizacija združenih narodov razglasila za leto varstva okolja. Naša občina se tem prizadevanjem pridružuje z izvedbo republiške hortikulture razstave, ki bo od 28. junija do 4. julija letos v prostorih osnovne šole Miha Pintar-Toledo.

V času te razstave pa naj bi bilo razstavljeno tudi vse mesto in vsi kraji v občini. Akcija HORTIKULTURA—TITOVO VELENJE 82, ki sta jo sprožila Občinska konferenca SZDL in Izvršni svet skupščine občine Velenje, naj bi zajela ureditev krajev v občini v času razstave in tudi kasneje. Titovo Velenje naj bi znova postalo takšno kot so ga zgradili snovalci novega mesta in naj bi spet slovelo po urejenosti, zelenicah in cvetju.

V ta namen je bil pri SZDL imenovan pripravljalni odbor in operativni štab, v katerem deluje 9 komisij s 40 operativnimi skupinami. Naloge teh organov so usmerjene v obnovo in izpopolnitev zelenic in nasadov, parkov, obnovo rekreacijskih in športnih igrišč, v sanacijo in ureditev mestnih in primestnih predelov, v skrb za očiščenje brežine jezer in rek, v ureditev spominsko-kulturnih obeležij ter sploh v kulturnih obeležij ter sploh v humane in kulturne odnose ter tudi boljše turistično-gostinsko ponudbo. Vse to pa so dolgoročni cilji, ki jih ni mogoče doseči le z denarjem temveč z aktivnim sodelovanjem in prizadevanjem vseh delovnih ljudi in občanov, v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Poleg teh nalog so si operativne skupine naložile tudi širše naloge, kot so postavitev prometnih znakov, ureditev talnih obeležij na cestah in ulicah, postavitev reklamnih

panojev in mest za javna obveščanja, označbo ulic, saniranje odlagališč komunalnih odpadkov, ureditev gradbišč in pokopališč, urejanje zunanjih ureditev stanovanjskih sosesk, okolice gradov v Titovem Velenju, Soštanju, Šeleku, Turnu itd.

Vse to zahteva od nas, da v kratkem času do otvoritve razstave HORTIKULTURA TITOVO VELENJE 82, ustvarimo praznično razpoloženje v obeh mestih in naseljih, brez česar bi se razstava sama izrodila le v kratkotrajno manifestacijo in ne bi dosegla svojega namena. Obiskovalci razstave naj si ogledajo celotno naše okolje in ustvarijo svojo sliko o našem slovitnem mestu.

Akcija za hortikulturo in komunalno ureditev mest in naselij sovpada tudi s tekmovanjem za najbolj prizadevni turistični kraj v Sloveniji, zato je tembolj važen pravočasni in dolgoročni pristop k njej. Potekala naj bi v tekmovalnem vzdušju. Štab bo poskrbel, da bodo najbolj prizadevni posamezniki, organizacije in skupnosti prejeli ustrezna priznanja in pohvale. V javnih sredstvih informacij, v tedniku »Naš čas« in v »Radiu Titovo Velenje« bo štab seznanjal javnost o uspešno opravljenih akcijah, prav tako pa bo tudi pokazal na »črne točke«, ki bi bile lahko odpravljene pa še vedno kazijo naše okolje. Štab bo rade volje sprejemal vse predloge, mnenja in stališča, ki bi se nanašala na celotno akcijo ali na konkretne probleme v zvezi z navedenimi nalogami.

Sedež štaba je na Izvršnem svetu Skupščine občine Velenje. Zadeve za štab označuje mo z »Hortikultura« Titovo Velenje 82.

Naši osmošolci v šolskem letu 81/82

8. a OŠ Gustava Šiliha Titovo Velenje

Od leve proti desni: Prva vrsta: Jožica Gros, Jana Kranjc, Jana Vrabič, Irena Unčko, Andreja Grobelšek, Sonja Urleb, Irena Videmšek, Martina Rednjak; druga vrsta: Melita Poličnik, Bernarda Prosenjak, Tatjana Horvat, Dora Čakš, Valerija Milošević, Zdenka Švaljek, Cvetka Stemberger, Simona Sušec, Helena Tomplak, Branko Medved, razredničarka Nuša Gošnik; ravnatelj Franjo Slemenšek, Igor Kukovič, Tomaž Potočnik, Aleš Ojsteršek, Tomaž Borštnar, Niko Sušec, Nada Ocepek, Mirko Brložnik, Boris Zajc, Zdravko Zlatanek, Danilo Lamut, Jasna Pajer; manjkata Matjaž Camlek in Ivan Cestnik.

8. a OŠ Antona Aškerc Titovo Velenje

Od leve proti desni: Prva vrsta: Evgen Brunšek, Borut Zajc, Sandi Nežmah, Toni Praunseis, Gorda Šmon, Primož Meža, Tanja Meža; druga vrsta: Martina Brunšek, Simon Zajc, Alenka Kolenc, Anita Šumljak, Anita Lepej, Metka Venišnik, Jasna Pristovšek, Katja Filipovič; tretja vrsta: Peter Slutej, Igor Kršina, Simona Bunderla, razrednik Marjan Kosi, Urška Jurak, Marinela Zajc; četrta vrsta: Samo Cimperc, Lidija Unko, Marina Robnik, Suzana Koželjnik, Ditka Kos, Milan Goltnik; peta vrsta: Dušan Hojnik, Anton Zidar, Dušan Reberčnik, Karmen Meh, Marjan Brunšek; Manjka Snežana Jurkič.

8. b OŠ Gustava Šiliha Titovo Velenje

Od leve proti desni: Prva vrsta: Senad Čavšević, Robi Lešnik, Tanja Kotnik, Nataša Špegel, Biserka Hrast, Alenka Jeraj, Nataša Kališnik, Vojko Lešnik, Marko Unterlehter, Dušan Jezernik, Špela Krajšek; druga vrsta: Petra Dobrnik, Natalije Geršak, Katica Harmincar, Natalija Sovinek, Bernarda Kočevar, Metka Gril, Jožica Gril, Joži Kostrič, Mitja Zorman, Andrej Cirar, Štefan Vučovnik, Majda Gavec; tretja vrsta: razredničarka Marija Šavor, Bine Repše, Mojca Sajko, Marjana Novinšek, Herman Novak, Darko Ocepek, Matej Knez, Branko Goričanec, Karli Dolenc.

8. b OŠ Antona Aškerc Titovo Velenje

Od leve proti desni: Metka Govek, Andreja Atanasov, Romana Pustinek, Marinka Bizjak, Alenka Meža, Andreja Batič; druga vrsta: Mario Medvešek, Robi Golob, Irena Lipar, Mija Žagar, Andrej German, Janez Kralj, Domen Frankovič, Marjana Borovšak; tretja vrsta: razredničarka Lidija Volk, Milan Ljubičič, Peter Valenci, Brigita Hrnčič, Tanja Zupanc, Irena Strmčnik, Stanka Blažič, Silva Debelak; četrta vrsta: Mateja Valand, Zoran Iršič, Tomi Hudovernik, Uroš Hribernik, Dani Presnic, Branko Blagotinšek, Marko Meža, Stane Voršič. Manjkajo: Andreja Šumnik, Darij Kovač in Melita Sternad.

8. c OŠ Gustava Šiliha Titovo Velenje

Od leve proti desni: Prva vrsta: Nataša Fijavž, Danilo Orozel, Joža Hostnik, Peter Glinšek, Sahar Al Sayegh, Barbara Fiezko, Helena Štelcer; druga vrsta: Liza Hriberšek, Mateja Magdič, Zvezdana Merc, Maia Klančnik, Janca Golež, Darja Založnik, Darja Zajc, Mateja Mravljak, Nataša Rozman, razredničarka Ana Poličnik; tretja vrsta: Matej Jenko, Jože Škaza, Roman Koren, Aleš Zaverla, Jože Omerzu; četrta vrsta: Zdenko Džordžević, Tomaž Povh, Albin Inkret, Robi Čater, Andrej Hudovernik, Tine Steiner, Poldi Pšeničnik, Boštjan Ernst, Dani Matavž, Janko Česnik.

8. c OŠ Antona Aškerc Titovo Velenje

Od leve proti desni: Prva vrsta: Andreja Grilec, Andreja Višner, Nataša Fluhar, Renata Mirtič, Nataša Pincolič, Anderja Napotnik; druga vrsta: Suzana Lukman, Valerija Polanec, Sabina Macur, Vesna Golob, Brigita Novinšek; tretja vrsta: Mojca Bavdaž, Damjana Grobelnik, Tatjana Fekner, Dragica Klančnik, Brigita Korošec, Peter Aristovnik; četrta vrsta: Borut Zager, Bojan Javornik, Aleš Žavbi, Iztok Stropnik, Robert Slemenšek; peta vrsta: Branko Klavž, Matjaž Begič, Robert Polšak, Branko Novak, David Devič, Edin Bakija; šesta vrsta: Manko Gosnik, Dragan Civič, Mateja Ježovnik, razredničarka Irena Sešel. Manjka Valerija Sluga.

MALA ANKETA

Med kopalci

Na šoštanjskem bazenu se je kopalna sezona že pričela. Vrli člani društva Partizan, ki upravljajo z letnim bazenom, so opravili najnujnejša vzdrževalna dela, uredili okolico ter se temeljito pripravili na glavno sezono, saj je lansko leto obiskalo šoštanski bazen ob nedeljah in praznikih tudi do 3000 kopalcev ali 400 do 500 na dan. Nizke, za vsak žep sprejemljive cene, za odraslega je treba odšteti za vstopnico 25 dinarjev, za otroke pa 10 dinarjev, je privabilo že na dan otvoritve precej kopalcev. Med njimi smo se z beležnico in svinčnikom mudili tudi mi in zabeležili tele odgovore.

Andrej Omerza, Sem reden obiskovalec šoštanskega bazena že nekaj let. Toplo, prav poletno sonce me je na sam dan otvoritve privabilo na bazen. Kaj lahko rečem o njem? Vse najlepše. Lepo urejena okolica, primerno topla voda in ne visoke cene iz leta v leto privabijo vedno več domačih, pa tudi tujih kopalcev. Na kopalšču lahko srečaš kopalce iz Celja, Slovenj Gradca in še od drugod, saj v bližini ni nikjer tako lepega bazena. Ker ne vem, kako bo z mojim dopustom na morju, si bim kupil mesečno karto.

Dušan Petek, »Vsako leto preživim na šoštanskem bazenu polovico dopusta in kot Zgleda«, ga bom tudi letos. Voda je zelo topla, urejena okolica pa privabita še marsikoga drugega. Cene so dosegljive za vsak žep, poskrbeli pa so tudi za potešitev lakote. Ob nedeljah in praznikih je tukaj prava gneča in prav bi bilo, če bi ga povečali. Zadovoljen sem z uslugami in na šoštanski bazen bom tudi letos redno in rad prihajal.

Dragica Janežič, »Čeprav imamo v Celju svoj letni bazen, nam je v Šoštanju mnogo bolj všeč. Lepo urejena okolica, čista in topla voda sta tudi naju z mojim privabilo na šoštanski bazen. Vsak kopalec lahko najde svoj prostor na soncu, ali v senci. Tudi cene niso pretirane, saj je za odraslega treba odšteti le 25 dinarjev. Hrano nosiva s sabo. Vendar mislim, da so poskrbeli tudi za tiste, ki sendvičev in sokov nimajo s sabo. Le nekaj še »pogrešam«. Lesene ležalnike.«

Smiljana Špegac, »Na bazen sem prišla z otrokoma. Sem domačinka in se kaj rada vsako leto hladim na šoštanskem bazenu. Kupila sem mesečno karto. Poskrbljeno je prav za vse, za potešitev lakote in za prijetno preživljanje prostega časa. Zelo lepa je tudi okolica bazena. Ne razumem, zakaj so skrajšali prostor ob otroškem bazenu, saj je tudi malih kopalcev veliko. Treba bi bilo urediti kakšen prostor, kjer bi se lahko otroci igrali.«

Slavko Skornšek, »Na šoštanskem bazenu mi je zelo všeč. Komaj sem čakal, da ga odpro. Topla voda, vroče, prav poletno sonce me je skupaj s prijatelji privabilo na bazen. Pred dvema letoma sem se naučil plavati, zato prihajam sem še rajši. Letos s starši ne bomo letovali na morju in mi bo kopanje na šoštanskem bazenu edina možnost za osvežitev v vročih dneh. Kupil si bom tudi mesečno karto. Škoda, da se na bazenu ne smemo žogati in igrati kakšnih iger.«

Enota civilne zaščite združenega odreda Velenje

Tekmovanje gasilskih enot CZ občine Velenje

Najhitrejši tekmovalci združenega odreda

Na nogometnem igrišču v Šmartnem ob Paki je bilo v nedeljo dopoldan spet živahno. Občinski štab civilne zaščite občine Velenje in občinska gasilska zveza Velenje sta organizirala občinsko tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite. Tekmovanje sodi v redno vzgojo enot civilne zaščite naše občine. Udeležilo se ga je 18 ekip iz krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in združenih odredov civilne zaščite občine Velenje. Vzorno pa ga je pripravil štab civilne zaščite krajevnih skupnosti Šmartno ob Paki.

Med združenimi odredi civilne zaščite so bili pri opravljanju nalog najhitrejši tekmovalci združenega odreda Velenje, ki so zbrali 706,50 točke, za 10 točk je za njimi zaostal združeni odred Šoštanja, na tretje mesto pa so se uvrstili tekmovalci združenega odreda Pesje. Prva ekipa civilne zaščite delovne organizacije Gorenje TGO je pokazala največ spretnosti in

znanja med ekipami iz delovnih organizacij, drugi so bili tekmovalci druge ekipe Gorenja, na tretje mesto pa so osvojili predstavniki tovarne usnja Šoštanj.

Na tem občinskem tekmovanju je nastopilo največ ekip iz krajevnih skupnosti. Boj za kar najvišjo uvrstitev je bil zelo izenačen. Zmagala je ekipa civilne zaščite iz krajevnih skupnosti Šalek-Gorica s

694 točkami pred Konovim, ki je zbralo 693,60 točke in ekipo civilne zaščite iz Šmartnega ob Paki s 685,30 točke.

Vse ekipe so prejele za sodelovanje plakete in priznanja, združeni odred Velenje pa tudi prehodni pokal. Poleg tega so ti tekmovalci svoje naloge opravili najhitreje in za to prejeli še motorno brizgalno.

Mozirje

Mladi gasilci navdušili

Na Pobrežju v Gornji Savinjski dolini je bilo v nedeljo občinsko tekmovanje pionirskih in mladinskih desetih. Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno in izvedeno, mlade gasilce in gasilce so prikazali izvrhano mero znanja in spretnosti, predvsem pa velja poudariti dejstvo, da se je tokrat pomerilo kar 34 desetih iz vseh društev moziške občine. Množična udeležba in znanje mladih gasilcev potrjujejo dejstvo, da je večina gasil-

skih društev namenila veliko pozornosti usposabljanju mladih, ki bodo uspešno nadomestili starejše in tudi sicer znatno okrepili požarno varnost.

Rezultati: pionirke B: 1. Pobrežje, 2. Gorica ob Druti; pionirji A: 1. Radmirje, 2. Gornji grad, 3. Bočna; pionirji B: 1. Luče II, 2. Nazarje, 3. Bočna; mladinke: 1. Gorica ob Druti, 2. Mozirje, 3. Grušovlje; mladinci: 1. Pobrežje, 2. Nazarje, 3. Rečica II itd.

PAKA
TOZD GOSTINSTVO TITOVO VELENJE

VABI V MESECU JUNIJU

- na teraso BAZENA v Titovem Velenju vsak petek od 17. do 21. ure ter
- na vrt KAJUHOVEGA DOMA v Šoštanju vsako soboto od 17. do 21. ure.

NASTOPILO BODO TAMBURAŠI IN TRIO IZ PESJAI!
Vstopnine ni!

VABIMO VAS!

Rudnik lignita Velenje

n. sol. o., Velenje

REK TITOVO VELENJE
DO RUDNIK LIGNITA VELENJE

Na osnovi sklepov DS TOZD Mehanizacija se na

JAVNI LICITACIJI

ODPRODAJO NASLEDNJI ELEKTROMOTORJI:

	izključna cena
1. 1 kom 3,7 kW, 380 V	700 din
2. 5 kom 5,5 kW, 380 V	1.000 din
3. 3 kom 7,5 kW, 380 V	1.500 din
4. 1 kom 9 kW, 380 V	1.200 din
5. 6 kom 14 kW, 380 V	1.800 din
6. 3 kom 15 kW, 380 V	1.800 din
7. 4 kom 16 kW, 380 V	1.500 din
8. 5 kom 16 kW, 500 V	1.000 din
9. 6 kom 20 kW, 380 V	1.800 din
10. 4 kom 22 kW, 380 V	1.800 din
11. 3 kom 23 kW, 380 V	2.000 din
12. 2 kom 30 kW, 380 V	2.500 din
13. 2 kom 40 kW, 380 V	2.800 din
14. 1 kom Viličar „INDOS“ 1,5 t letnik 1966	20.000 din
15. 2 kom El. motor Rade Končar 380 V	1.000 din

Licitacija bo 13. 6. 1982 v prostorih elektro delavnice jašek Preloge s pričetkom ob 9. uri.

Ogled elektromotorjev uro pred pričetkom licitacije. Prednost pri licitaciji imajo organizacije združenega dela.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Velenje
Titovo Velenje

daje občanom od 14. junija 1982 dalje

KREDITE OD DINARSKE PROTIVREDNOSTI
PRODANIH KONVERTIBILNIH DEVIZ

Višina kredita je odvisna od dinarske protivrednosti prodanih deviz, ki pa ne more biti višja od kreditne sposobnosti občana in ne nižja od 8.000,00 din.

Banka daje kredite po 12% obrestni meri. Najdaljša doba vračanja je 3 leta.

Občan lahko porabi kredit za poravnavo računov na podlagi ustrezne dokumentacije ali v gotovini iz hranilne knjižice ali tekočega računa.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Velenje

Rudnik lignita Velenje

n. sol. o., Velenje

RUDARSKO ELEKTROENERGETSKI
KOMBINAT TITOVO VELENJE

DO RUDNIK LIGNITA VELENJE
Kadrovska služba

Komisija za delovna razmerja pri DS DS Kopalnica

OBJAVLJA

dela oziroma naloge

UNIVERZALNA GALANTERIJSKA DELA

Pogoji: – kvalificiran delavec galanterijske stroke
– 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj vložijo pismene prijave z ustrežno kvalifikacijo v 15 dneh od dneva objave na naslov: Kadrovska služba DO RLV, Prešernova 5, Titovo Velenje.

Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o izbiri 30 dni po oretku objave.

Trgovsko podjetje NAMA Ljubljana
TOZD Veleblagovnica Velenje
RAZPISUJE LICITACIJO
za prodajo rabljenih sredstev

– kombi IMV	izključna cena 50.000,00 din
– pet blagajn NCR	10.000,00 din
– restavracijski pomivalni stroj	10.000,00 din
– stroj za rezanje talnih oblog	10.000,00 din
– hladilna vitrina	10.000,00 din

Licitacija bo 18. junija 1982 ob 10. uri.

Ogled je možen eno uro pred pričetkom licitacije v ekspeditu Veleblagovnice, Šaleška 21.

Zasebniki imajo pravico licitirati ob 10.30 istega dne, če ne bo interesentov iz družbenega sektorja.

Do začetka licitacije morajo interesenti vplačati 10% varščino od izključne cene.

gorenjepromet servis

Gorenje Promet Servis
Komisija za delovna razmerja
tozd Servis in maloprodaja

RAZPISUJE

po sklepu delavskega sveta prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTOR SERVISA

Za opravljanje del in nalog direktorja servisa je lahko imenovan delavec, ki poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjuje še naslednje:

- da ima najmanj višješolsko izobrazbo elektro, strojne ali organizacijske smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- da je moralno politično neoporečen.

Delavec bo imenovan za dobo štirih let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Gorenje, Kadrovska operativa, 63320 Titovo Velenje.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni do 31. julija 1982.

Radovan Timotijević

4

Desant na Drvar ali skok v prazno

»Mandl naj nikar ne računa na mojo pomoč. Delal bom sam zase!«

»Isto velja zame, kajti tudi jaz nisem od nikogar zahteval pomoči.« je odgovoril Helm.

Tako se je končala dunajska konferenca. Videti je bilo, da so se prav tako skrivnostno razšli, kot so se sešli.

WEICHSU SE MUDI

Medtem ko so se omenjeni Himmlerjevi policisti in diverzanti medsebojno grizli, čeprav so potihem soglašali in kasneje Mandlu tudi pomagali, so Keitlovi generali skrivoma in pospešeno pripravljali napad na Drvar. Priprave so najprej stekle v Beogradu in je bilo dotlej že precej storjenega.

Sredi marca okrog poldneva je vrhovni komandant nemških enot na jugovzhodu feldmaršal vitez Maximilian von Weich spet zbral okrog sebe najozji štab z

namenom, da preveri, kako daleč so z izdelavo operacijskih načrtov za napad na Vrhovni štab. V njegovem kabinetu v Dvoru na Dedinju so bili načelnik štaba generalmajor Hermann Fertsch, načelnik operativnega oddelka polkovnik Josef Selmayer in načelnik obveščevalne službe polkovnik Harling. Zadnji je vstopil Weishov načelnik kabineta polkovnik Grampe, nato pa je feldmaršal naročil svojemu adjutantu majorju Ottu von Wulfenu, nekdanjemu trgovcu s tekstilnimi izdelki:

»Nikogar več ne puščajte noter. Tudi telefonskih pozivov ne bom sprejemal razen v primeru, če me bodo iskali iz Berlina.«

Feldmaršala je najprej zanimalo, kako je s Selmayerjevimi zadolžitvami.

»Povejte nam, Selmayer, kako nameravate uporabiti ko-

penke sile?« ga je vprašal.

»Po vaši zamisli, gospod feldmaršal, naj bi naše najmočnejše sile krenile v napad iz naslednjih garnizij: s severa iz Bihača, Bosanske Krupe, in Bosanskega Novega, z juga samo iz Livna, z vzhoda iz Banja Luke, Mrkonjićgrada in Jajca, z zahoda pa iz Lapca, Srba in Knina.« je dejal Selmayer in dal še nekaj manjših pojasnil.

»Popolna obkolitev Drvarja.« je dodal general Fertsch.

»S tako močnimi silami.« je nato vprašal J. Weichs.

»Kakih osem tisoč mož iz najboljših pehotnih, motoriziranih in oklepnih enot, oboroženi z avtomatskim orožjem in posebej izurjeni za bojevanje v hribih proti bandam. Tolikšne sile so namenjene za neposreden napad na Drvar, medtem ko jih bo na širšem območju pripraviljen še namanj trikrat toliko. K temu je treba prističi še približno tisoč padalcev.« je odgovoril Selmayer.

»Po vsem tem res ne vem, kam bi se Titove sile še utegnile prebiti, če bi sploh prišlo do tega.« je vzkliknil von Weichs in si ogledoval karto na mizi pred seboj. »Naša velika prednost mora biti presenečenje, zato se morajo enote zbrati v omenjenih rajonih skrivaj.«

Selmayer je še povedal, da bo letalstvo sodelovalo z večjim številom bombnikov in lovcev. Njihova naloga je bila, da Drvar in Bosanski Petrovac zravnajo z zemljo še pred izkrcavanjem padalcev.

Polkovnik Selmayer se je rodil 7. julija 1905 v Straubingu ob Donavi, v južni Bavarski, živel pa je v Weisbadnu. Tam je stanoval v Idsteinerstrasse št. 16. Von Weichs je Selmayerja imel za zelo sposobnega operativca za načrtovanje specialnih operacij in je zato prosil za njegovo premostitev v vzhodne fronte v Beograd.

Weichs je bil s Selmayerjevimi načrti zadovoljen, pripomnil pa je, da je treba pohiteti in je določil nekaj rokov v aprilu in maju. Na koncu sestanka je general Fertsch spomnil feldmaršala:

»Od rajhsfirerja Himmlerja bi bilo treba zahtevati, naj nam že sedaj dodeli specialne zračno-desantne enote.«

»O tem se bom pogovoril s firerjem.« je odgovoril Weichs.

NEMCI PRISLUŠKUJEJO

Z Weichsom je ostal le še načelnik obveščevalne službe polkovnik Harling. Ko sta Fertsch in Selmayer odšla je adjutant major von Wulfen odprl vrata, v pisarno pa je stopil direktor taj-

ne vojaške policije za Jugovzhodni doktor Roman Loss.

»Primaknimo se tja!« je dejal feldmaršal in z roko pokazal proti naslanjačem.

Doktor Loss je bil eden izmed vidnejših avstrijskih nacistov iz leta 1932. Ob priključitvi Avstrije k tretjemu rajhu, za kar je imel precej zaslug, je bil kriminalistični komisar predsedstva dunajske policije. Doktoriral je na odseku kriminalistične biologije in so ga imeli za vrhunskega policijskega strokovnjaka.

Proti koncu leta 1938, ko so začeli vzpostavljati tajno vojaško policijo, je Loss postal njen direktor v nemški 12. armadi. Z njim je iz Bolgarije napadel Jugoslavijo in Grčijo ter ostal v Solunu, kjer je štab 12. armade postal vrhovno poveljstvo za Jugovzhod. Od takrat dalje je bila pod Lossovim poveljstvom tajna vojaška policija v vsej jugovzhodni Evropi. Izmed vseh, ki so bili na vrhu nemške okupacijske oblasti, je Loss še najbolj poznal razvoj narodno-osvobodilnega gibanja v Jugoslaviji in je v tem prekašal vse svoje komandante. Proti temu gibanju se je boril od začetka vstaje do zadnjega dne vojne, ko je zbežal in se vdal ameriškim enotam.

»Vidva sta še najbolj na tekočem o vsem, kar smo storili po firerjevem ukazu, da je treba uničiti Tita in njegovo vrhovno vodstvo v Jugoslaviji. Če nam bo uspelo izvesti priprave prikrito, je povsem možno, da bomo v Drvarju dobili tudi Tita. Zaradi tega človeka se sedaj prvič temeljito pripravljamo.« je dejal Weichs, si snel očala in zbrisal leče.

Major Wulfen jim je postregel s kavo.

»Sedaj želim.« je nadaljeval, »da z vsemi silami obveščevalno obdelujete zahodno Bosno in del Hrvatske na širšem območju Drvarja. Brez tega ne bomo uspeli. Nekaj rezultatov že imamo.« je dejal Weichs, nato pa je vprašal: »Kakšni pa so vaši nadaljnji načrti?«

»Svoje podrejene sem opozoril, naj ujetnike in prebivalstvo iz okolice Drvarja natančno zaslišujejo.« je dejal Loss.

»Da, precej vedo, vendar je mnogo odvisno od načina zasliševanja.« je pripomnil von Weichs.

»To bo, kot vselej, zelo ostro.« je odgovoril Loss, to pa je v nacističnem besednjaku pomenilo pretepanje in fizično likvidacijo.

»V redu. Pričakujem natančnejše informacije, zato se dogovorite, da bo hkrati v pogonu vsa obveščevalna služba.« je ukazal von Weichs.

Ljudska tehnika Smartno ob Paki

Njihovo delo še ni dovolj ovrednoteno

Ljudska tehnika opravlja v današnji družbi pomembno nalogo. V njeni pestri in bogati dejavnosti se prepletajo ter združujejo vrednote tehnične vzgoje, delovne navade in ustvarjalni odnos do dela. V današnjem času je izpolnjevanje nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite vse pomembnejše. To pa je tudi ena od glavnih nalog ljudske tehnike.

Ta dejavnost vsebuje vse elemente raziskovalnih, inovacijskih dejavnosti ter kulturno estetske vzgoje, kakor tudi tehnične športe in rekreacijo. Tehnična vzgoja pomaga mladim, vse od pionirjev dalje, da najdejo v teh krožkih nagnjenja za svoje poklicno usmeritev. Sodelovanje krajanov pri ustvarjanju tehničnih dosežkov in pridobivanju sposobnosti za kar najbolj premišljeno uporabo pri poklicnem delu ali v vsakdanjem življenju, je v teh časih ena izmed pomembnih potreb sodobnega človeka in družbe.

Za ljudsko tehniko v Smartnem ob Paki lahko rečemo, da dobro opravlja svoje poslanstvo. Društvo je bilo ustanovljeno pred 33 leti, danes pa je vanj vključenih 200 krajanov. Dejavnost šmarške ljudske tehnike je razdeljena na različne komisije, in sicer komisijo za šport, preventivo, solstvo, modelarstvo, fotokino amaterstvo in komisijo za raketarstvo. K društvu godi tudi AMD, ki šteje največ članov. Poleg članskih ugodnosti se lahko člani udeležujejo še v drugih aktivnostih, organizirajo predavanja o cestno prometnih predpisih, turistični rallyi, športne prireditve, izleti in še kaj. Uredili so si tudi društveni prostor. V tem letu pa naj bi zgradili v Smartnem ob Paki novo avtopralnico, saj sedanja ne ustreza predpisom o varstvu narave. Avto šola šmarške ljudske tehnike je svoj čas sodila med najuspešnejše v celjski regiji. Žal, pa v zadnjem času močno nazaduje. Med krajanje je upadlo zanimanje, po novem zakonu o avto šolah pa nimajo člani več ustreznih pogojev za tovrstno dejavnost.

Nič bolje ni z avtomoto športom. V preteklem letu se je močno zmanjšalo število tekmovalcev, ki so nastopili na državnih prvenstvih. V letu 1980 in 1981 je zastopala barve kluba le še en tekmovalce-prikočkar. V skupni uvrstitvi je na državnem prvenstvu dosegel tretje mesto.

Prgišče misli

Ženska je zmeraj lepa, kadar je zaljubljena.

B. ZUPANČIČ

Hitrostni motociklizem so člani Ljudske tehnike iz Smartnega ob Paki gojili kar 10 let. Vse načrte pa jim je zmešal denar, saj ta dejavnost zahteva precej sredstev. Mlajši člani se v zadnjem času navdušujejo za karting. Udeležili so se večjega tovrstnega tekmovanja v Celju in poželi zavidljive uspehe. Čeprav se s tem športom ukvarjajo le malo časa, so vse nastopajoče presenetili z uvrstitvijo na 7. mesto.

Tudi delo modelarjev v lanskem letu ni bilo »skaj prida«, saj tudi ta dejavnost nazaduje. Vzrokov je več. Med največje sodi pomanjkanje ustreznih instruktorjev. Svoj delež pri nedelu šmarških modelarjev pa zopet »prispeva« denar. Člani te sekcije so v preteklem letu organizirali A tečaj za aviomodelarje, ki je nadvse uspel. Starejši modelarji se ukvarjajo z zahtevnimi radijsko vodnimi modeli letal, avtomobilov ter čolnov.

Dejavnost raketarjev je bila nekaj časa zelo prizadevna, drugič zopet manj. Raketni modelarji iz Smartnega ob Paki so se udeležili republiškega srečanja mladih tehnikov Slovenije in osvojili 3. mesto. Člani te sekcije sedaj svoje dejavnosti ne razvijajo, saj jim primanjkuje potrebnega materiala, pa tudi raketnih motorjev ni moč kupiti.

Foto-kino amaterji namenjajo največ pozornosti dokumentarni fotografiji, kinoamaterji pa dokumentarnim filmom. V lanskem letu so posneli na filmske trakove vse pomembnejše dogodke v Smartnem ob Paki. V zimskem času pa so šmarški filmarji vsak petek predvajali posnete filme in pripravili predavanje.

Člani Ljudske tehnike bi lahko svoja prizadevanja na področju tehnične kulture še razširili. Vendar je njihovo dejavnost v zadnjem času močno okrnjena, saj ta zahteva mnogo denarja. Tega pa šmarčani nimajo prav veliko. Kljub razvejani dejavnosti njihovo delo še ni pravilno ovrednoteno. Tehnični kulturi namenjamo v naši občini še vedno premalo skrbi, zato tudi ni urejeno sistemsko financiranje vseh teh društev.

Ljudska tehnika je tista organizacija, ki naj bi s svojo dejavnostjo še poglobljala in iskala možnosti za pridobivanje novih energetskega virov, kot sta sončna energija in hidroelektrarne. In prav tema dvema področjema bodo v prihodnje člani šmarške ljudske tehnike namenili največ pozornosti.

Življenje je minljivo kakor vodna pena, le kdaj naj bi ljudje v njem našli srečo?

BHATRIHARI

Nemci so to fotografijo vrhovnega komandanta Tita zaplenili pri Udbini in jo takoj poslali Rendulicu.

MARJAN BREGAR

ILIR SE VRAČA

49. Ozrli so se naokrog. Ob robovih vrtače so dogorevali kresovi pijanih in spečih stražarjev. Na dnu, nekaj metrov od tod, so sključeni na tleh sopli ujetniki. Mnogi med njimi niso zatisnili očesa, in ko se je Ken splazil k njim, ni imel težkega dela.

»Bežimo!« Čudežna besedica je šla od ust do ust. Izsušene ustne so jo ponavljale, vse dokler ni poslednji ujetnik, sklonjen in drhteč od silnega upanja, pritekkel k jami.

Navzdol je šlo hitro in varno. Nobeden od stražarjev se ni prebudil. Kdo bi pač pomislil, da bi ujetniki utegnili pobegniti tu, na rimskih tleh, sredi nepreglednih host?

Dolg sprevod se je vil po hodnikih vlažnega podzemlja. Kenovi tovariši so ga vodili. Ken sam pa je spuščal v jamo poslednje. Poslednje bolne je podpiral, poslednje prestrašene bodril — in ves čas neutrudno ponavljal: »Anesta! Kdo ve, kje je Anesta?«

Ne, nihče ni videl, kdo je Anesta in kam se je izgubila. Bili so pač od vsepovsod ti ujetniki, ne le izpod Gorovja, in med seboj se niso kaj prida poznali.

Ko je splahnelo skoraj poslednje upanje, je Ken vendarle izvedel:

»Mlado, lepo ujetnico so odpeljali drevi...« Ken je zaječal. Zgrabilo ga je, da bi planil v tabor in klal vseprek.

Premagal se je. »Najdem jo — živo ali mrtvo!« se je zaklel.

Tovariši v jami so se mučili z ujetniki in nihče ni opazil, da se Ken ni vrnil v jamo. Šele globoko nekje, odkoder pač ni bilo vrnitve, so dojeli: Ken je odšel za svojo ljubeznijo...

Zaželeli so mu sreče v duhu srečno pot, in nadaljevali pot v svobodo.

In niso vedeli Kenovi bojevniki, kako prav je bilo, da je njihov poveljnik ostal v vrtači! Tu se je namreč kmalu po pobegu ujetnikov pričel pravi vihar. Stražarji so planili na noge...

Rokometnice iz Titovega Velenja so se uvrstile v 1. b. ligo

Velenje:
Lokomotiva
24:18 (15:7)

Brez poraza v I. B ligo

Prvenstvo v drugi zvezni rokometni ligi za ženske je sklenjeno. Rokometnice Velenja so s sobotno zmago proti Lokomotivi iz Vinkovcev tudi uradno postale prvakinja II. zvezne rokometne lige sever. Od možnih 44 točk so osvojile, kar 43 točk, drugouvrščeni ekipi Zrinskega iz Čakovca pa so ušle kar za sedem točk.

Igralke Velenja so zlahka dobile srečanje z Lokomotivo. Rezultat bi bil lahko še višji, če bi igralke s polno močjo. To jim ni bilo treba, saj jim ekipa iz Vinkovcev ni bila dorasel nasprotnik, pa čeprav je zavzela v tem prvenstvu četrto mesto. Ob koncu srečanja so jih gledalci, približno 300 se jih je zbralo na tekmi, z dolgim ploskanjem nagradili za odlično igranje v prvenstvu in za uvrstitev v I. B zvezno rokometno ligo. Za uspeh jim je čestital tudi sekretar združenja druge lige Zvonimir Zorko in jim kot novim prvakinjam izročil pokal.

Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo.

Z Lokomotivo so igrale: Hleb, Špoljar 10, Golič 6, Podrzavnik 2, Frančič, Omerovič, 3, M. Rednak, Kotnik 3, D. Rednak, Jurjovec, Sojč, Bašič.

Šmartno: Iskra
24:26 (12:13)

Znova izgubile

V predzadnjem kolu v slovenski rokometni ligi so rokometnice Šmartnega izgubile z ekipo Iskre Sentjerne z rezultatom 24:26, polčas 12:13.

Gostje so ves čas srečanja vodile z zadetkom prednosti. Ob koncu so imele domačinske priložnosti za izenačitev rezultata ali celo zmago, vendar so zastreljevale kar tri sedemmetrovke. V zadnjem kolu igralke Šmartnega gostujejo na Ravnah pri ekipi Fužinarja.

Za Šmartno so tokrat zaigrale: Fevžer, Ribezel, Jud 4, Resnik, Šmerc 9, Ledinek 1, Bole 4, Tajnik 3, Trobina 3, Hudarin, Tajšek

Šoštanj: Rijeka
27:27 (17:14)

Premalo zbrani

Predzadnje prvenstveno srečanje so rokometnice Šoštanja igrali pred svojimi gledalci na igrišču Partizana v Šoštanja, ker morajo klubi vse tekme zadnjih kol odigrati ob istem času. V Rdeči dvorani v Titovem Velenju pa je bila ob tem času ženska rokometna tekma.

Igralci Šoštanja svojih gledalcev niso povsem razveselili, saj so osvojili le točko. V prvem polčasu so bili boljši in so si priigrali tri zadetke prednosti, v drugem pa so gostje narekovali tempo in povedli s tremi zadetki prednosti. Šoštanjčani v tem delu niso igrali toliko slabo v polju, ampak so bili zelo raztreseni pri streljih na nasprotnikov gol. Precej žog je zletelo mimo gola ali pa so se odbile od vratnika. Bled vtis tega dela srečanja je popravil Stvarnik z nekaj zaporednimi zadetki in Šoštanjčani so izenačili (24:24). Do konca sta obe ekipi nato dosegli še vsaka po dva zadetka. V zadnjem prvenstvenem srečanju se bodo rokometnice Šoštanja sestali v gosteh z Jadranom.

Zadetke za Šoštanj so dosegli: Stvarnik 9, Jambrovič 7, Potušek 6, Guček 3, Podgoršek in Toplak po enega. Kot zanimivost naj še dodamo, da so gostje izvajali kar deset sedemmetrovk, Šoštanjčani pa le dve.

Rudar: AIK
2:5 (2:2)

Spomladi brez zmage

Samo eno osvojena točka je izkupiček Rudarjevih nogometašev v spomladanskem delu prvenstva.

Tudi v zadnji poslovilni tekmi od druge lige niso razveselili svojih gledalcev.

Po velikih napakah Rudarjevih obrambnih igralcev so gostje že v deveti minuti vodili z 2:0. V 21. minuti pa je bil rezultat izenačen. Strelca sta bila Zirdum in Omladič. Do konca prvega dela so imeli domači igralci še nekaj priložnosti za zadetek, vendar nasprotnega vratarja niso več premagali. Tako je hic v 31. minuti vratar gostov izven gola, Omladič je to opazil, vendar je bil pri strelu premalo natančen. Izredna prilika za vodstvo so Rudarjevi napadniki imeli pet minut pred koncem prvega polčasa. Branilec Mišetič je prišel na položaj levega krila, poslal nizko žogo pred nasprotnikova vrata, vendar je nikomur ni uspelo potisniti v mrežo. V 67. minuti je bilo konec Rudarjevih upov na zmago. Cvetkovič, ki v nedeljo ni tako branil kot zna, je bil daleč izven svojega gola, to je opazil eden od gostujočih igralcev in z leve strani s približno 40 metrov poslalo žogo v mrežo. Do konca so gostje nato dosegli še dva zadetka.

Dobra igra

V predzadnjem kolu slovenske nogometne lige so igralci Šmartnega na domačem igrišču igrali neodločeno z novim članom druge zvezne nogometne lige — zahod Mariborom.

Vijoličasti so prišli v vodstvo že v 29. minuti, ko je Rečnik po napaki domače obrambe zastrel mrežo domačinov. Samo sedem minut kasneje pa je Zvir odlično „našel“ Prašnikarja, ki je s strelom z glavo rezultat izenačil. V nadaljevanju srečanja je bilo še nekaj lepih priložnosti za zadetek na obeh straneh, toda brez pravega zaključka. Nogometni Šmartnega so nastopili kar brez štirih standardnih igralcev, pa kljub temu prikazali zelo dobro igranje. Šmarčani so trenutno z 31

točkami na četrtem mestu. V zadnjem kolu pa se bodo srečali v Murski Soboti z ekipo Mure.

Judo

Konec sezone

Za judoiste se je tekmovalna sezona končala. Zadnje tekmovalje je bilo državno prvenstvo za mladince v Mariboru. Na izbirnih tekmovaljih sta se v ekipi Slovenije uvrstila tudi Zupanc in Slatnar iz Titovega Velenja. V Mariboru so nastopili vsi najboljši mladinci iz vseh republik in pokrajin. V tej močni konkurenci sta se Zupanc in Slatnar dobro odrezala. V teži kategoriji je Zupanc dobro začel, nato pa moral odstopiti zaradi poškodbe. Veliko borbenost je v polteži kategoriji pokazal Slatnar in se uvrstil v zaključne boje prvenstva. Z malo več športne sreče bi se lahko uvrstil v finale, tako pa je med dvajsetimi tekmovalci zasedel odlično 5. mesto. V tolažbo mu ostane dejstvo, da je izvedel najlepši met na vsem prvenstvu.

Letošnje leto je bilo za velenjski judo klub zares uspešno. Uspehi mladincev vsekakor zagotavljajo nove vrhunske rezultate. K temu je veliko pripomoglo novo vodstvo kluba, ki je tekmovalcem omogočilo redne in kakovostne treninge ter udeležbo na vseh tekmovaljih.

Plesni klub

Plesna sezona se počasi izteka. Naši tekmovalci pa še vedno nastopajo na kvalifikacijskih in pokalnih turnirjih. Mojca Svoljšak in Milan Marinko sta v Ljubljani osvojila 10. mesto. Valerija Planinc in Bojan Oremuš sta bila na tem turnirju osma, v Zagrebu pa celo šesta. Zelo dobro sta se odrezala tudi Alenka Mastnak in Matjaž Pergovnik v III. razredu latinsko ameriških plesov. Osvojila sta 5. mesto, v Zagrebu pa celo četrto. Blanka Kavšek in Sandi Jeromec sta v II. razredu latinskoameriških plesov bila v Ljubljani tretja, v Zagrebu pa sta bila ponovno najboljša.

Do konca plesne sezone bodo velenjski plesni pari nastopili še na kvalifikacijskem turnirju v Mariboru in na dveh pokalnih turnirjih v Ljubljani in Rogaški Slatini.

ponudba meseca • ponudba meseca • ponudba meseca • ponudba meseca • ponudba meseca • ponudba meseca •

NAMA – Z MODO

V POLETJE '82

Sonce!

Dolgi vroči dnevi in tople noči!

Žive barve v rdečih, modrih in rumenih odtenkih na ulicah. V zadregi ste, saj potrebujete novo oblačilo za vsak dan, za popoldanski sprehod, za šport in razvedrilo, za večerno prireditev!

N **nama**
VELEBLAGOVNICA
TITOVO VELENJE

Oblacite se moderno in ceneje!

V industrijski prodajalni „Elkroj“ v Nazarjah lahko kupujete izdelke do 40 odstotkov ceneje (blago z napako). Na voljo so ženske, moške in otroške hlače iz vseh vrst blaga (jeans, žamet ter druge vrste blaga) po najnovejši modi.

Samopostrežni način izbire!

Izbira je velika in raznovrstna!

Obiščite industrijsko prodajalno „Elkroj“ v Nazarjah!

Elkroj

Presenečenje v hotelu Golding Rubin

v Žalcu v mesecu juniju:

Vsak večer od 19.30 do 24.00 vas bo v restavraciji hotela zabavala znana skupina vojvodinskih tamburašev — „VESELI SAJKASI“.

Ob RUBINOVH VINIH in SRBSKIH SPECIALITETAH pripravimo: spomladansko srbsko zakusko, mladi kajmak in sir z vročo pogačo, jag-njetino, srbsko gibanico in zeljanico, PLESKAVICO S KAJMAKOM, dimljeno belo vešalico, domačo klobaso na žaru, tufahijo (kuhana jabolko z orehi), pasulj-prebranec...

ZELIMO VAM PRIJETNO ZABAVO!

salon meblo **MEBLO**

V SALONU MEBLO V CELJU boste gotovo uresničili svojo zamisel kako lepo in prijetno opremiti svoje stanovanje.

Poleg ostalega programa je odsej širše predstavljen tudi novejši pohištveni program FORMANOVA.

Torej FORMANOVA v novi izvedbi, značilnih sestavinah.

Ko boste v Celju, si oglejte razstavni prostor v SALONU MEBLO.

SALON MEBLO, Vrunčeva 2a, Celje

Savinja
trgovska delovna organizacija — mozirje p. o.

Obiščite blagovno

hišo v Mozirju

V naši blagovni hiši v Mozirju boste presenečeni nad bogato izbiro sirov v prvi, tekstila v drugi in pohištva ter dekorja v tretji etaži.

OBISČITE NAS!

KOLEDAR

Četrtek, 10. junija — Marjeta
Petek, 11. junija — Barnaba
Sobota, 12. junija — Flora
Nedelja, 13. junija — Anton
Ponedeljek, 14. junija — Me-
tod
Torek, 15. junija — Vid
Sreda, 16. junija — Beno

DEŽURSTVA

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI ŠOŠTANJ
Od petka, 11. junija do četrta, 17. junija — Franc BLATNIK, dipl. vet., Prešernova 22/e, Titovo Velenje, telefon 852-253.

ZBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Sobota, 12. junij — dr. Božo Jevšek, Kidričeva 17, Titovo Velenje
Nedelja, 13. junij — dr. Božo Jevšek, Kidričeva 17, Titovo Velenje.

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Četrtek, 10. junija — dr. Hra-
stnikova (dnevna), dr. Grošelj
(nočni)
Petek, 11. junija — dr. Žičkar
(dnevni), dr. Kunej (nočni)
Sobota, 12. junija — dr. Zupa-
nčič (glavni), dr. Blatnik (no-
tranji)
Nedelja, 13. junija — dr.
Zupančič (glavni), dr. Blatnik
(notranji)
Ponedeljek, 14. junija — dr.
Pustovrh (dnevni), dr. Lešnikova
(nočni).

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

Četrtek, 10. junija — dr. Me-
nih
Petek, 11. junija — dr. Lazar
Sobota, 12. junija — dr. Lazar
Nedelja 13. junija — dr. Lazar

MALI OGLASI

UGODNO PROdam polovico
hiše v Splitski 7. Vprašajte po
telefonu 852-022.

UGODNO PROdam športni
kanu. Informacije po telefonu
852-524 po 15. uri.

UGODNO PROdam dobro
ohranjen osebni avto Princ
(NSU-1200) z nekaj rezervnimi
deli. Naslov v uredništvu.

PROdam osebni avto »spa-
ček«, letnik 1975, in Ford Tau-
nus — 15 m. Vlado Jezernik,
Črnova 57 (nasproti Obirca).

PROdam barvni televizor
Selectomatic. Informacije po te-
lefonu 852-452.

PRAZNO DVOSOBONO
STANOVANJE 40 m² s central-
no kurjavo, toplovodom, v cen-
tru Titovega Velenja prodam.
Informacije popoldan od 15. ure
dalje na naslovu Angela Pucelj,
Ljubljanska 2, Titovo Velenje.

FANT 18 let išče sobo v
Titovem Velenju ali v okolici.
Telefon 852-320.

TRI LETA STAR osebni avto
101 prodam. Informacije po
telefonu dopoldan 850-087 in
popoldan 851-098.

PROdam »katrc« letnik ok-
tober 1975. Cena 6,5 M. Infor-
macije po telefonu* dopoldne
850-800 int. 7 ali popoldne 852-
104.

Tozd TUŠ je lastnik novega
trosobnega stanovanja v Tito-
vem Velenju in ga želi zame-
njati za dva enakovredna
manjša stanovanja prav tako v
Titovem Velenju ali Šoštanju.
Vse dodatne informacije
dobite v splošni službi tozd,
Tovarna usnja Šoštanj ali po
telefonu 881-311 interna 20
(Herman Lešnik).

KINO

REDNI KINO VELENJE

Petek, 11. 6. ob 18. in 20. uri
IMENUJEM SE NOBODY. Ita-
lijansko angleški vestern. V gl.
vl.: Terence Hill.

Sobota in nedelja, 12., 13. 6. ob
18. in 20. uri MOŽ DINAMO —
hongkonški. V. gl. vlogi: Bruce
Lee

Nedelja, 13. 6. ob 16. uri
OTROŠKA MATINEJA —
KEKČEVE UKANE — domači
mladinski.

Ponedeljek, 14. 6. ob 18. in 20.
uri DESETI BRAT — domači; v

glavni vlogi: Radko Polič, Bert
Šotlar, režija: Vojko Duletič.

Torek, 14. 6. ob 15. 6. ob 18. in 20.
uri DAMA V AVTOBUSU —
brazilska erotična drama, v glav-
ni vlogi: Sonia Braga.

Sreda, 16. 6. ob 18. in 20. uri
ZGODBA O BUDDY HOLLY
— ameriški glasbe. V gl. vl.: Don
Stroud.

Četrtek in petek, 17., 18. 6. ob
18. in 20. uri PACIFIC BANA-
NA — avstralska seksi komedija.
V gl. vl.: Robi Stewart.

Petek, 18. 6. ob 10. uri LOVEC
NA AJKULE — italijanski avan-
turistični. V gl. vl.: Franco Nero.

KINO DOM KULTURE VELENJE

Nedelja, 13. 6. ob 10. uri
OTROŠKA MATINEJA —
KEKČEVE UKANE — domači
mladinski.

Ponedeljek, 14. 6. ob 20. uri
ZGODBA O BUDDY HOL-
LYU — ameriški glasbeni. V gl.
vl.: Don Stroud.

Četrtek, 17. 6. ob 20. uri
POLICAJ IZ BRONXA — ame-
riška kriminalka. V gl. vlogi: Paul
Newman.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD VELENJE

POROKE:

Mile BILANOVIČ, roj. 1957,
natakar iz Titovega Velenja in
Stefka PODLOGAR, roj. 1952,
kontrolorka iz Titovega Velenja;
Franc FIŠER, roj. 1956, avtopre-
voznik iz Starega trga in Olga RA-
DER, roj. 1959, učiteljica iz Slo-
venj Gradca; Jože KRENKER,
roj. 1953, avtomehanik iz Misli-
nja in Verica FELICIJAN, roj.
1963, prodajalka iz Titovega Ve-
lenja; Milan ŠKORJANC, roj. 1960,
mizar iz Laz in Zdenka IRŠIČ,
roj. 1962, ekonomski tehnik iz Ar-
nač; Ivan HRNČIČ, roj. 1953, ku-
har iz Radizla in Biserka TRAT-
NIK, roj. 1961, študentka iz Or-
moža; Franc ŠTRAVC, roj. 1955,
dipl. inženir elektrotehnike iz Vin-
ske gore in Silva JURKO, roj.
1957, pravnik iz Titovega Velenja;
Mirko MILANKOVIČ, roj. 1956,
uslužbenec iz Umaga in Nataša
MALENEŠEK, roj. 1949, medicins-
ka sestra iz Titovega Velenja.

Alojz PODPEČAN, roj. 1956,
sofer iz Hramš 26 in Pavla
TEMPRAN, roj. 1956, delavka iz
Hrastovca; Janko VAJTHAU-
ZER, roj. 1963, ključavničar iz
Titovega Velenja in Nataša FE-
RARIČ, roj. 1963, dijakinja iz
Titovega Velenja; Martin GA-
LUN, roj. 1929, delavec iz Dola
pri Pristavi in Ivana Kos, roj.
1942, delavka iz Titovega Ve-
lenja

SMRTI:

Bogoslav Karol ŠPITAL, kmet,
upokojenec iz Šaleka 22, star 78
let; Hermina LIPAR, gospodinja
iz Titovega Velenja, Šercerjeva 16,
stara 39 let; Kristina ES, delavka iz
Laz 3, stara 31 let; Jože JAVOR-
NIK, upokojenec iz Pake pri Ve-
lenju, 33, star 54 let; Anton
STRMČNIK, kmetovalec iz Ple-
šivca 43, star 70 let.

Rudarski šolski center
VELENJE
neom. sub. odgovornost

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER
TITOVO VELENJE
Kadrovsko-socialna služba

Po sklepu komisije DSSS in komisije za delovna razmerja
TOZD Tehnološka oprema

OBJAVLJAMO
razpis za opravljanje del in nalog

VODJA SEKTORJA ZA EKONOMIKO IN FINANCE

Zahteve za opravljanje razpisanih del in nalog:
— visoka izobrazba ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali podobnih
del in nalog
— zaželeno znanje tujega jezika
— moralno-politična neoporečnost
— da pri svojem delu uveljavlja načela samoupravljanja
Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

OGLAS

za opravljanje del in nalog širokega profila kovinarske
usmeritve (brusilec, rezkalec, strugar, orodjar).
Za ta dela imamo več odprtih potreb.

Kandidati naj se prijavijo na naslov: RŠC, kadrovsko-socialna
služba, Prežihova 3, Titovo Velenje v roku 15 dni od objave.
Vlogi naj prilože dokazila o izpolnjevanju pogojev.

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 12. 6. ob 15.30 OTRO-
ŠKA MATINEJA — KEKČE-
VE UKANE — domači mlad-
inski.

Sobota, 12. 6. ob 19.30 DRU-
ŽINSKA ZAROTA — ameriška
grozljivka. V gl. vlogi: Karen
Black.

Nedelja, 13. 6. ob 17.30 in
19.30 IMENUJEM SE NOBO-
DY — italijansko angleški ve-
stern. V gl. vlogi: Terence Hill

Ponedeljek, 14. 6. ob 19.30
MOŽ DINAMO — hongkonški.
V gl. vlogi: Bruce Lee

Sreda, 16. 6., ob 19.30 DAMA
V AVTOBUSU — brazilska
erotična drama. V gl. vl.: Sonia
Braga.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 11. 6. ob 20. uri DRU-
ŽINSKA ZAROTA — ameriška
grozljivka.

Nedelja, 13. 6. ob 13.30 OT-
ROŠKA MATINEJA — KEK-
ČEVE UKANE — domači mla-
dinski.

Torek, 15. 6. ob 20. uri MOŽ
DINAMO — hongkonški.

Petek, 18. 6. ob 20. uri DAMA
V AVTOBUSU — brazilska
erotična drama.

Anton GROBELNIK, rudar iz
Titovega Velenja, Trubarjeva 27,
star 42 let.

ROJSTVA:

Rodilo se je 21 dečkov in 19 dek-
lic.

MATIČNI URAD ŠOŠTANJ

POROKE:

Zvonko ZIMIC, roj. 1955, dipl.
ing. strojništva, Šoštanj, Koroška
25 in Magda BAČOVNIK, roj.
1956, dipl. ing. farmacije, Šoštanj,
Koroška cesta 25; Drago KORO-
ŠEC, roj. 1956, ing. elektrotehni-
ke, Šoštanj, Cankarjeva cesta 12 in
Janja BALANT, roj. 1959, štu-
dent slavistike, Šoštanj, Prešernov
trg 12; Drago NAPOTNIK, roj.
1957, ključavničar, Šoštanj, Koro-
ška cesta 16 in Tatjana ARNUŠ,
roj. 1963, krojačica, Šoštanj, Ko-
roška cesta 16; Ivan BRIŠNIK,
roj. 1953, skladiščnik, Lokovica 60
in Zdenka LAH, roj. 1959, komi-
sionar, Lokovica 60.

SMRTI:

Albert HEGEDIŠ, starostni upo-
kojenec, Šešče 6, star 71 let; Anton
MALIK, starostni upokojenec,
Polzela 35, star 77 let; Marija
AMBROŽ, starostna upokojenka,
Začret 18, stara 72 let; Martin
KOS, rudar, Skorno pri Šoštanju
35, star 30 let; Angela NAVOD-
NIK, družbena upokojenka,
Metleče 51, stara 70 let.

Vsak četrtek

NAŠ ČAS

SUPERMARKET BLAŽEJ

PLIBERK — Avstrija, telefon 9943 4235 2194

Trgovina za najugodnejši nakup!

Avto stereo radio recorder
+ 2 zvočnika
za izvoz a. š. 1225,

AM/FM elektronski clock ra-
dio + kasetni recorder
za izvoz a. š. 998,

SKIL — kotna brusilka
za izvoz a. š. 846,

Vrtalni stroj

samo a. š. 699,

Vse ponudbe veljajo do 19. junija 1982

Kava Alvorada — 1 kg a. š. 69,90

Minas nepražena kava — 1 kg a. š. 49,80

Rozine 1 kg a. š. 28,90

Bučno solatno olje — 1 l a. š. 22

Taft trovremenski — 1 dz a. š. 22,90

Cremedas krema — 250 ml a. š. 18,80

Mehčalec 2 l a. š. 9,90

Tus proti mrčesu a. š. 28,90

Blažej prodaja za dinarje
— ugodna menjava!

S tem kuponom dobite pri Bla-
žeju žensko ali moško elektronsko uro
za 300 dinarjev!

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža in očeta

Ivana Kneza

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sostanovalcem, godbi, pevskeemu zboru, duhovniku za opravljen obred, tovarišema za ganljive besede ob grobu in za pomoč kolektivoma RŠC in Gorenje.

Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: žena Pepca, sinova Miran in Ivan ter hčerka Judita.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

Slavka Špitala- Stropnika

iz Šaleka

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč ob najtežjih trenutkih vsem sosedom, prijateljem in znancem.

Iskrena hvala vsem govornikom za poslovljne besede ter pevcem za odpete žalostinke. Nadalje se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Šalek za vzorno organizacijo pogrebne sprejeda, dekanu in ostali duhovščini za spremstvo in opravljen cerkveni obred. Vsem darovalcem vencev, sodelavcem Gorenja in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, iskrena hvala.

Posebej se zahvaljujemo prim. dr. Fijavžu za lajšanje bolečin na domu.
Vsem še enkrat prisrčna hvala!

V globoki žalosti: žena Angela, hčerka Boža, sin Ciril in hčerka Mira z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, brata, sina, zeta in nečaka

Antona Grobelnika

s Konovega pri Titovem Velenju

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, predvsem pa kolektivu REK Titovo Velenj, duhovniku za opravljen obred in vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi.

Pripadniki posebnih enot teritorialne obrambe širšega celjskega področja so v minulih dneh v centru obrambne vzgoje v Kokarjih nadaljevali z usposabljanjem v vojaških veščinah.

Za pridne čebele in njihove lastnike je sedaj obilo dela. Marsikaj je potrebno postoriti okoli panjev, pregledati zarod in satje ter čebelam poiskati »ustrezno pašo«, da bo medu obilo in da bo najboljši.

Gasilska dejavnost je vsekakor pomembna sestavina obrambnih in samozaščitnih priprav. Prav zato ne sme biti omejena zgolj na operativne enote. Uspešnost krepitve števila usposobljenih gasilcev so dokazale tudi pionirke Gornje Savinjske doline.

V soboto so mladi brigadirji iz velenjske občine pred domom borcev, mladine in SLO urejali okolico ter se tako pripravljali na večje delovne akcije, ki jih še čakajo v letošnji poletni sezoni. Kljub sončni pripeki, ki jih je močno motila, so večino del dobro opravili.

Kdo bi pomislil, da se pod temi vejami skriva nevarno orožje

Pripadnik enote lahkih raketnih lanserjev

Med pripadniki teritorialne obrambe

Odgovornost, enotnost, tovarištvo ...

Sonce je močno pripekalo, ko smo se vzpenjali po cesti, ki se je vila med gozdovi in travniki oziroma pašniki vse višje. Bili smo z avtomobilom, zato nam ni bilo toliko vroče. Hoteli smo priti med pripadnike teritorialne obrambe iz organizacij združenega dela velenjske občine, ki so bili nekaj dni na vajah na terenu, pred tem pa so imeli vzgojo v Centru obrambne vzgoje v Kokarjih. Na travniku pod cesto je nekaj ženic sušilo seno. Zelo so hitele, saj je bilo sparno, oblaki v daljavi pa so napovedovali nevihto, katere si seveda ni nihče želel. Ne ženice, ki so obračale seno, niti mi, še najmanj pa „vojaki“. No, tisti dan nam je vreme ustreglo. Naslednji dan pa se je ulilo kot iz skafa.

Dohiteli smo dva pripadnika. „Kam?“ sta vprašala z nekoliko dvignjenim tonom. Prišli smo na začasno zasedeno ozemlje — tega takrat še nismo vedeli — zato sta bila do nas zelo nezaupljiva. Pokazali smo naše novinarske pripomočke: fotoaparata, magnetofon ... Bilo je skoraj dovolj. Toda dvom, kaj če smo na strani

„sovražnika“, je bil verjetno „kriv“, da se je eden od njiju vsedel v naš avtomobil in nas popeljal v štab enote Karla Destovnika Kajuha. Tam sta nas sprejela starešini Miran Ahtik in Karel Seme in potrdila, da smo „pravi“. V poveljstvu enote nismo ostali dolgo. Toliko, da smo zvedeli nekoliko več o tej vzgoji pripadnikov.

Tudi to vzgojo so izvajali v skladu s petletnim načrtom vzgoje pripadnikov teritorialne obrambe, vendar se je nekoliko razlikovala od prejšnjih. Njena glavna značilnost je bila, da so starešine višjih enot in poveljstev samostojno usposabljali starešine nižjih enot. Prav samostojno delo komandnih enot je bila doslej največja pomanjkljivost. Na tej vaji pa so tu dosegli pomembne uspehe. Tako v času, ko so bili v centru v Kokarjih, kot med akcijami na terenu, so pripadniki navezali seveda tudi tesne stike s krajevnimi skupnostmi na območju katerih so bili. V vzgojo te enote so se vključili tudi predstavniki družbenopolitičnih skupnosti občin, iz katerih so pripadniki enote. V centru v

Kokarjih so pripravili pripadniki prve dni tudi pravi partizanski miting. Kulturni program je izvedla kulturniška skupina enote in pa člani velenjske rudarske godbe ter dijaki velenjske gimnazije. Pripadniki so položili tudi vence in se poklonili spominu na padle partizane pri enem bližnjih spominskih obeležij NOB.

Po kratkem pogovoru v štabu enote sta nas starešini popeljala tudi med pripadnike na terenu. Budno smo opazovali, pa vendarle od daleč nismo nikogar opazili, saj so bili „vojaki“ dobro maskirani. Obiskali smo enoto protizračne obrambe, ki je skrbno nadzorovala nebo, da bi lahko takoj posredovala, če bi se morda pojavilo „sovražnikovo“ letalo. Odšli smo naprej in v našo kamero ujeli tudi enoto lahkih raketnih lanserjev. Seveda so bili tudi pripadniki te enote zelo dobro skriti. Ko smo hodili nekoliko časa, smo prišli k pripadnikom, ki so si pripravljali ognjeni položaj. Med našim ogledovanjem pa smo se ustavili tudi v poljski kuhinji, katero so si uredili prav tako na takšnem

mestu, ki ga sovražnik ne bi mogel kar tako odkriti.

V vodstvu enote so nam pozneje povedali — delno smo se o tem lahko prepričali tudi sami — da so pripadniki in starešine med to vzgojo pokazali resen in nadvse odgovoren odnos do zadanih nalog, veliko enotnost, moralno politično zavest, utrjevanje vojaških kolektivov, strokovnost, tovarištvo med njimi pa je bilo resnično pravo partizansko. K vsemu temu pa je svoje prispevalo tudi nadvse lepo vreme, čeprav so seveda naši vojaki pripravljani na vse razmere in na kakršnokoli vreme. Enota je oborožena z najsodobnejšim orožjem domače proizvodnje, pripadniki so v glavnem mlajši, v vodstvu pa si želijo, da bi se v prihodnje med teritorialce vključilo še več žensk.

Z novimi izkušnjami in z odločenostjo, da bodo branili naše pridobitve, so se po nekaj dnevih vrnili domov. Vzgoja je nadvse uspela, s tem pa so pripadniki najlepše opravili sredstva, ki so bila potrebna za njeno izvedbo. Med odhodom domov so jih ustavili tudi mladi taborniki iz Misljinje ter jim pripravili krajši kulturni program. Sonce je tudi telej močno pripekalo, čeprav so bili pripadniki vendarle nekoliko utrujeni in neprespani so bili nadvse veseli te pozornosti.

Za odgovorno izpolnjevanje nalog je večje število pripadnikov zaslužno prejelo pohvale oziroma knjižne nagrade, nekatere pa so predlagali, da bi dobili priznanje občinskega štaba in za napredovanja.

Tudi v Titovem Velenju

Deseti brat

Prvi slovenski roman, ki ga je napisal Josip Jurčič, je dobil dramsko obliko in slikarsko upodobitev, po njej je napisana tudi opera. Njegova priljubljenost je velika, bere ga rado staro in mlado. Zato je moral priti tudi na filmsko platno.

Film Deseti brat si bomo lahko v Titovem Velenju ogledali že danes — v četrtek ob 20. uri v domu kulture, v ponedeljek pa bosta v rednem kinu dve predstavi — ob 18. in 20. uri.

Režiser filma je Vojko Duletič, v glavnih vlogah pa nastopajo Radko Polič, Bert Sotlar, Stevo Žigon, Boris Kralj, Štefka Drok, itd.

Srečanje 82

Tokrat v Šoštanju

V program akcije zbiramo najboljše krajevno skupnost v občini Velenje sodijo tudi Srečanja 82 ali tekmovanje krajevnih skupnosti (sodelujejo pa lahko tudi delovne organizacije) Veselo, zabavno in enostavno za vsakega pripravno. Četrto srečanje bo organizirala komisija za šport in rekreacijo krajevnih skupnosti Šoštanj. Srečanje bo popoldne (v soboto) s pričetkom ob 18. uri na prostoru med ribiškim domom in jezerom. Organizatorji vabijo občane, da si ogledajo to vsekakor zanimivo tekmovanje.

Škale — Hrastovec

Kros za vse krajanje

V krajevni skupnosti Škale-Hrastovec je nadvse delavna komisija za šport in rekreacijo. Ta njihova prizadevanja se kaže nenazadnje tudi v tem, da so doslej sodelovali na vseh srečanjih z naslovom Veselo, zabavno, enostavno, za vsakega pripravno in trikrat tudi zmagali. V nedeljo, 13. junija pa bodo člani komisije organizirali tek v naravi.

Vse krajanje, od najmlajših do najstarejših, vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo nedeljskega krosa. Začel se bo ob 14. uri.

MILIČNIKI SO ZAPISALI

NEZGODA V DVIGALU

V nedeljo, 6. junija se je petletni Damir Cavnik peljal z dvigalom v stanovanjskem bloku na Sercerjevi 15. Ko je pritisnil na gumb dvigala, je dobil desno roko med vrata dvigala. Tako mu je roko stiskalo vse do petega nadstropja. Dobil je kompliciran zlom, poškodoval si je mišice desne roke, hudo pa si je odrgnil tudi hrbet in glavo.

Pri dosedanjih raziskavah so ugotovili na dvigalu na Sercerjevi 15 vrsto pomanjkljivosti, ki pa jih še raziskujejo.

PADLA Z ODRA

Malo pred 14. uro 5. junija se je na gradbišču stanovanjskega bloka D 1 v soseski Šalek II pripetila delovna nezgoda. Ob betonoranju plošče sta padla z odra v globino petih metrov Spasoje Todorovič in Mujo Em-

kič. Oba sta se hudo telesno poškodovala.

ODKRILI 64 KG KAVE

Pred dnevi so velenjski miličniki po naključju odkrili 64 kg kave. 48 kg jo je nameraval odpeljati v Beograd sofer Izletnikovega avtobusa M. K. Tudi občan D. N., pri katerem so našli 16 kg kave, jo je nameraval prodajati v svojem domačem kraju. Oba sta kavo pretihotapila čez mejo. Miličniki so zaseženo kavo izročili Carinarnci v Titovem Velenju.

ČIGAVA SO KOLESA?

Na velenjski postaji imajo 15 koles in 4 kolesa z motorjem, ki so jih miličniki odkrili v Titovem Velenju in okolici. Vabijo občane, ki jih pogrešajo, da se oglašajo na Postaji milice, kjer bodo ob predložitvi potrebnih dokumentov dobili kolesa nazaj.

Prilava ognjenega položaja

Z zanimanjem so spremljali kulturni program